

TÜRKİYE KAMU ve BELEDİYE YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJESİ (KAYEP)

**VAN SU ve KANALİZASYON İDARESİ 32 MW GÜNEŞ
ENERJİ SANTRALİ PROJESİ**

PAYDAŞ KATILIM PLANI (PKP)

Sürüm : REV.06

Yükleme : Nisan 2024

Proje Bilgisi

Proje	Detaylar
İsim	Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi Van Su ve Kanalizasyon İdaresi 32 MW Güneş Enerji Santrali Projesi Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP)
Project Owner	Van Su ve Kanalizasyon İdaresi (VASKİ)
Client	İller Bankası A.Ş. (İLBANK)
Prepared by	MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti. (MGS)

Düzenleme Kaydı

Şirket/Kurum	Müşteri ve Finansal Aracı	Sürüm	Yayınlanma Tarihi	Sunum Yöntemi
İLBANK A.Ş. (İLBANK)	Ceren SAĞKURT	Rev.06	24.04.2024	e-posta: PDF
Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (VASKİ)	Şeref DEMİR	Rev.06	24.04.2024	e-posta: PDF

Hazırlayan: MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti. (MGS)

Pelin Deniz YOĞURTÇU	Proje Yöneticisi/Uluslararası Projeler Koordinatörü
Hilal AYDIN	Çevre Uzmanı / Çevre Mühendisi
Furkan AKSU	Sosyal Uzman / Sosyolog
Fikret VAROL	Çevre Uzmanı / Çevre Mühendisi
Lütfiye Hazal GÜÇLÜ	Çevre Uzmanı / Çevre Mühendisi
Begüm AYDOĞAN	Çevre Uzmanı / Çevre Mühendisi
Hüseyin GÜNGÖR	SEÇ Uzmanı
Cansu GÜLER	SEÇ Uzmanı / Çevre Mühendisi
Merve YILDIRIM	Sosyal Uzman / Sosyolog

Bu Paydaş Katılım Planı, Dünya Bankası (DB) tarafından desteklenen ve İLBANK'ın mali aracılık yaptığı Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi kapsamında VASKİ adına MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti. tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler Tablosu

Şekiller	iv
Tablolar	iv
Kısaltmalar Listesi	v
Tanımlar	vi
Yönetici Özeti	7
1 Giriş / Proje Açıklaması	9
2 PKP'nin Amacı/Açıklaması	13
3 Paydaş Belirleme ve Analizi	15
3.1 Metodoloji	15
3.2 Etkilenen Taraflar ve Diğer İlgili Taraflar	18
3.3 Hassas/Dezavantajlı Bireyler veya Gruplar	19
4 Paydaş Katılım Programı	22
4.1 Proje Hazırlığı Sırasında Gerçekleştirilen Paydaş Katılımının Özeti.....	22
4.2 Projenin Paydaş İhtiyaçları ve Paydaş Katılımı için Yöntem, Araç ve Tekniklerin Özeti.....	23
4.3 Paydaş Katılım Planı	26
4.4 Paydaşlara Geri Bildirim	32
5 Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Uygulanması için Kaynak ve Sorumluluklar	34
5.1 Kaynaklar	34
5.2 Yönetim İşlevleri ve Sorumlulukları	34
6 Şikayet Mekanizması	37
7 İZLEME VE RAPORLAMA	43
7.1 PKP Uygulamasının Nasıl İzleneceği ve Raporlanacağıın Özeti	47
7.2 Paydaş Gruplarına Raporlama	47
EKLER.....	49
Ek-A: Şikayet Formu	50
Ek-B: Şikayet Veritabanı Formu	52
Ek-C: Şikayet Kapatma Formu	53
Ek-D: Temel Bilgilendirme Toplantıları için Örnek Form.....	54
Ek-E: Kamu İstişare Formu.....	55
Ek-F: Şikayet Takip-İzleme Formu	56
Ek-G: Kurumsal Anket	57
Ek-H: Görüşmelerin Detayları.....	59
Ek-I: HKT Duyuruları	64

Ek-J: HKT Fotoğrafları	66
Ek-K: ÇED Olumlu Kararı	67
Ek-L: Paydaş İstişare Toplantısı (PİT) Duyurularının Yerel ve Ulusal Gazetelerde ve VASKİ Resmi Web Sitesinde Yayınlanması	70
Ek-M: PİT'te Dağıtılan Proje Bilgilendirme Broşürü	73
Ek-N: PİT'in Power Point Sunusu	75
Ek-O: PİT Fotoğrafları	81
Ek-P: PİT Katılımcı Listesi	82
Ek-R: PİT Soru Cevap Bölümünün Transkriptasyonu	83
1.1. Soru & Cevap Oturumu	83
Ek-S: Online Şikayet Veritabanı Görselleri	85

Şekiller

Şekil 1-1 Projenin Olası Etki Alanı.....	11
Şekil 3-1 Paydaş Kategorileri	15
Şekil 3-2 Paydaş Önceliklendirmesi için Temel Etki/İlgi Tablosu	18
Şekil 6-1 VASKİ Web Sitesi Ana Sayfası	38
Şekil 6-2 Web Sitesindeki İletişim Sayfası	38

Tablolar

Tablo 3-1 Paydaş Grupları	16
Tablo 3-2 Proje Kapsamındaki Yerleşimler (Doğrudan Etkilenenler).....	19
Tablo 3-3 Projedeki Diğer İlgili Tarafların Analizi	19
Tablo 3-4 Proje EA'daki Dezavantajlı / Hassas Grupların / Bireylerin Sayısı	20
Tablo 4-1 Projenin Paydaş İhtiyaçları Özeti	25
Tablo 4-2 Paydaş Katılım Programı	27
Tablo 5-1 Sosyal Katılım Çerçevesi için Roller ve Sorumluluklar	34
Tablo 6-1 Şikayetin Sınıflandırılması.....	41
Tablo 7-1 Kilit Performans Göstergeleri	45

Kısaltmalar Listesi

Banka	Dünya Bankası
ÇSG	Çevre Sağlığı ve Güvenliği
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirme
CIMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
Ç&S Danışman	MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti. (MGS)
CTŞ	Cinsiyet Temelli Şiddet
ÇSÇ	Çevresel ve Sosyal Çerçeve
ÇSYÇ	Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇSİR	Çevresel ve Sosyal İzleme Raporlaması
ÇSYS	Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
CSİ/CT	Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz
DİT	Diğer İlgili Taraflar
ÇŞİDB	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
DB	Dünya Bankası
DBG	Dünya Bankası Grubu
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
EA	Etki Alanı
EİH	Enerji İletim Hattı
EK	Etik Komite
FA	Finansal Aracı
HKT	Halkın Katılımı Toplantısı
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
İLBANK	İLBANK A.Ş.
KAYEP	Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi
KSS	Kusur Sorumluluk Süresi
MGS	MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti. (MGS)
TBA	Temel Biyoçeşitlilik Alanı
TKK	Topluluk Kamu Kuruluşu
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
ŞMİS	Şikayet Mekanizması İletişim Sorumlusu
ŞM	Şikayet Mekanizması
RG	Resmi Gazete
PEK	Projeden Etkilenen Kişiler

PİT	Paydaş İstişare Toplantısı
PKP	Paydaş Katılım Planı
PTD	Proje Tanıtım Dosyası
Proje	VASKİ 32 MW Güneş Enerji Santrali (GES-II) Projesi
PUB	Proje Uygulama Birimi
PYB	Proje Yönetim Birimi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UFK	Uluslararası Finans Kuruluşları
VASKİ	Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
VANSIAD	Van Sanayici ve İş Adamları Derneği
YE	Yenilenebilir Enerji
YIMER	Yabancılar İletişim Merkezi

Tanımlar

Doğrudan Paydaşlar: Bir projeye ilgilenen ve potansiyel olarak projeden etkilenen veya projeyi etkileme kabiliyetine sahip tüm bireyler, gruplar, kuruluşlar ve kurumlar.

Dolaylı Paydaşlar: Bir işletmede çalışanlar ve yükleniciler gibi doğrudan işletme içinde çalışan gruplar veya bireyler.

Diğer İlgili Taraflar: Müşteriler, tedarikçiler, toplum, Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar) ve hükümet gibi doğrudan işletme tarafından istihdam edilmeyen veya sözleşme yapılmayan ancak işletmenin kararlarından bir şekilde etkilenen işletme dışındaki gruplar veya bireyler.

Savunmasız/Dezavantajlı Bireyler/Gruplar: Cinsiyet, etnik köken, yaş, fiziksel veya zihinsel engellilik, ekonomik dezavantaj nedeniyle proje bilgilerine erişme veya endişelerini dile getirme becerileri sınırlı olabilecek kişiler.

Şikayet: Çözülmesine yardımcı olmak için üçüncü taraf müdahalesi veya yargılama gerektiren noktaya kadar tırmanan bir sorun, şikayet ve/veya anlaşmazlık. Tipik olarak, şikayetlerin bir bütün olarak toplumu ilgilendirdiği ve bir süredir resmi bir şekilde çözülmediği düşünülür.

Şikayet Mekanizması: Şirketin, yüklenicilerinin veya çalışanlarının performansı veya davranışlarıyla ilgili topluluk şikayetlerinin ele alınması, değerlendirilmesi ve çözülmesi için açık ve şeffaf bir çerçeve sağlayan resmi bir yol.

Proje Uygulama Birimi (PUB): İnşaat öncesi, arazi hazırlığı, inşaat ve işletme aşamalarında Projenin çevresel, sosyal ve İSG uygulamalarından sorumlu birimdir. PUB Ekibi en az altı personelden oluşur: PUB Başkanı (veya Proje Müdürü), iki finans uzmanı, Çevre Uzmanı, Sosyal Uzman ve İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Uzmanı.

ŞM Ekibi: İç ve dış paydaşlardan gelen şikayet, talep ve yorumları değerlendiren ve ulusal mevzuat, İLBANK ŞM Politikası ve DB ÇSF ile uyumlu olarak hazırlanan ÇSYP ve PKP uyarınca Şikayet Mekanizması prosedürlerini uygulayan ekip.

Yönetici Özeti

Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi (KAYEP), merkezi hükümet binaları ve belediyelere odaklanarak kamu sektöründe yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması için Türkiye Hükümetini desteklemeyi amaçlamaktadır. Proje, yukarıda tartışılan engelleri ele alarak kamu tesislerinde dağıtılmış Yenilenebilir Enerji (YE) pazarının genişletilmesine katkıda bulunacak ve ülkenin iklim azaltım taahhüdünü yerine getirmek ve enerji güvenliğini artırmak için sürdürülebilir enerji çözümlerini kullanmak üzere kamu sektöründe liderlik gösterilmesine yardımcı olacaktır.

KAYEP, belediyelerde YE teknolojilerinin tanıtılmasını destekleyecek ve İller Bankası A.Ş. (İLBANK) tarafından uygulanacaktır. YE kurulumları öncelikle kamu tesislerinden (örneğin, idari binalar, su temini ve su arıtma, kamu aydınlatması, vb) kaynaklanan genel enerji tüketimini dengelemek ve böylece belediyelerin enerji faturalarını azaltmak için kullanılacaktır. İLBANK tarafından, YE tesislerinin geçici kapasitesi (0,2 MW ila 5 MW arasında değişen), gerekli yatırım maliyetleri ve şebeke bağlantı izinlerinin durumu da dahil olmak üzere yaklaşık 100 alt projeden oluşan bir ön boru hattı sağlanmıştır. Önerilen bu alt projelerin çoğu güneş fotovoltaik (hem çatı hem de zemine monte) olmasına rağmen, proje hazırlığı sırasında diğer YE teknolojileri de destek için değerlendirilebilir. YE teknolojileri ve alt proje lokasyonları için uygunluk kriterleri Proje hazırlama aşamasında nihai hale getirilecektir.

İLBANK, **24 Aralık 2023** tarihinde yürürlüğe giren bir **Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS)** kurmuştur. ÇSYS, **Uluslararası Finans Kuruluşları (UFK'lar) tarafından finanse edilen projelerin ve alt projelerin** çevresel ve sosyal (Ç&S) risklerinin ve etkilerinin sistematik olarak tanımlanmasını, değerlendirilmesini, yönetilmesini, izlenmesini ve raporlanmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu süreç, ulusal mevzuatın gereklilikleri, Türkiye tarafından onaylanan uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler ve kredi veren UFK'ların (KAYEP için Dünya Bankası) Ç&S standartları doğrultusunda kredi süreleri boyunca sürekli olarak uygulanmalıdır. ÇSYS'nin kritik bir unsuru olarak İLBANK, UFK'lar aracılığıyla finanse edilen tüm İLBANK projeleri ve alt projeleri için geçerli olan bir Ç&S Politikası benimsemiş ve yayınlamıştır.

"32 MWe Güneş Enerjisi Santrali Projesi"nin (Proje) Van ili, Edremit ilçesi, Bakımlı mahallesi, Dağ mevkii, 890 numaralı parselde Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (VASKİ) tarafından gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Proje alanı olarak belirlenen Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) alanı 890 ada 0 no.lu parsel üzerinde yer almaktadır. 890 ada, 0. parselde yer almakta olup, faaliyetler parselin tamamında gerçekleştirilecektir. Söz konusu parsel 1.205.685,16 m2 alana sahip olup mülkiyeti hazineye ait olan ve faaliyet sahibi olan VASKİ Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

Proje, İLBANK ÇSYS ve Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesi (DB ÇŞÇ), 2018 uyarınca Orta Risk Kategorisi olarak sınıflandırılmıştır. Proje kapsamındaki görevlerden biri, İLBANK ÇSYS, DB ÇŞÇ ve Türkiye'de yürürlükte olan ulusal mevzuata uygun olarak bir Paydaş Katılım Planı (PKP) hazırlanmasıdır.

Bu nedenle bu Paydaş Katılım Planı (PKP), tüm paydaşları belirlemek, onları proje ve projenin potansiyel çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri ve projeye olan ilgileri hakkında bilgilendirmek ve paydaşlarla etkili bir iletişim kurmak ve katılımı artırmak için usul ve esasları tanımlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu Plan, Proje ile yerel topluluklar arasında karşılıklı güven ve şeffaflığa dayalı uzun vadeli ilişkiler kurmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, projeden kaynaklanabilecek olumsuz etkilerin azaltılması ve olumlu etkilerin artırılması hedeflenmektedir. Bu PKP'nin uygulanması ile paydaşlar Proje, yatırımları, kurulum çalışmaları ve işletme faaliyetleri ile ilgili bilgilere zamanında ulaşabilecektir.

Bu plan yasal çerçeveyi, paydaşları belirleme sürecini, paydaş katılım programının açıklanmasını (amaç ve zamanlama, bilgi paylaşımı için önerilen strateji, istişare için önerilen strateji, gelecekteki katılım

faaliyetleri, iç ve dış şikayetlerin alınması ve kapatılmasını kapsayan şikayet mekanizması, gerekli önlemlerin alınması ve şikayetlerin yönetimini içerir) içerir. Ayrıca, PKP kapsamında belirlenen hassas/dezavantajlı grupları/bireyleri hedefleyen özel katılım ve bilgilendirme faaliyetleri de tanımlanmıştır. İstişareler sırasında muhtarlardan elde edilen bilgilere dayanarak, Proje Aol'de hayırseverlerin veya devletin yardımıyla yaşayan haneler, işsiz bireyler, geçimini sağlamak için mevsimlik olarak mahalleden göç eden bireyler, fiziksel engelli üyeleri olan haneler, kadın reisli haneler ve yalnız yaşayan 70 yaş üstü bireyler gibi dezavantajlı / savunmasız bireyler / gruplar olduğu tespit edilmiştir. Belirlenen dezavantajlı/hassas gruplar/bireyler için istişarelere katılımlarını kolaylaştıracak programlar tanımlanmıştır.

Proje alanından Aol'yi belirlemek için 2 km yarıçaplı bir daire çizildiğinde, buna en yakın üç mahalle olduğu görülmektedir. Bu mahalleler Bakımlı, Gölkaşı ve Kıyıcak'tır. 2 km'lik mesafe belirlenirken Projeden kaynaklanan çevresel ve sosyal etkiler göz önünde bulundurulmuş ve bu etkilerin belirlenen mesafe içerisinde kalacağı öngörülmüştür. Bu PKP kapsamında, MGS uzmanları tarafından 13.11.2023-14.11.2023 tarihlerinde Kıyıcak, Bakımlı ve Gölkaşı mahallelerinde paydaş katılım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlerin amacı, tüm paydaşları ve onların Projeye olan ilgilerini belirlemek ve paydaşlarla etkili bir şekilde iletişim kurmak ve paydaşların katılımını sağlamak için usul ve esasları ortaya koymaktır. Ayrıca, hassas/dezavantajlı grupların belirlenmesi ve ilgili tüm tarafların katılımını sağlamak için paydaş katılımı ve bilgilendirme faaliyetlerinin geliştirilmesi de amaçlanmıştır. Bu faaliyetler arasında mahalle muhtarlarıyla yapılan istişarelerin yanı sıra hane halklarıyla yapılan görüşmeler de yer almıştır. Bakımlı Mahallesi, Gölkaşı Mahallesi, Kıyıcak Mahallesi muhtarları ve hayvancılıkla uğraşan dokuz (9) hane ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Proje Alanının bulunduğu mera Bakımlı Mahallesi'ne ait olduğu için mahallede hayvancılık faaliyeti yürüterek geçimini sağlayan 7 hane ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 3'ü mavi yakalı, 2'si beyaz yakalı olmak üzere 5 VASKİ çalışanı ile görüşülmüştür. Proje Alanı, mera arazisi üzerinde Akfen Enerji'ye ait iki GES sahasının ortasında yer almaktadır. Ayrıca Akfen Firması'nın GES Proje Çalışanı (Güvenlik Görevlisi) ile de bir görüşme gerçekleştirilmiştir.

2 km yarıçaplı Proje Etki Alanı (Aol) belirlendiğinde Gölkaşı, Bakımlı ve Kıyıcak Mahallelerinin sınırları Proje Etki Alanı içerisinde yer almaktadır. Ancak, Proje Etki Alanı içerisinde herhangi bir yerleşim yeri bulunmamaktadır. Yerel halkın mera kullanımını kısıtlama potansiyel riski vurgulanmaktadır. Mera kullanımının kısıtlanması riski dışında, yakın yerleşimlerin Projeden potansiyel olarak olumsuz etkilenmesi öngörülmemektedir. Proje Alanı üzerinde herhangi bir otlatma faaliyeti yürütülmediğinden, Proje paydaşlarının "Paydaş Katılım Programı"nda (bkz. Bölüm 4: Paydaş Katılım Programı) belirtilen süre ve yöntemlerle mera erişim yollarının sınırlandırılıp sınırlandırılmadığı konusunda sorgulanması yeterli olacaktır. Saha çalışmaları sırasında muhtarlardan, yerel halktan ve kurumlardan Proje Alanında herhangi bir otlatma faaliyeti olmadığına dair bilgi alınmıştır. Herhangi bir geçim kaynakları geri kazanım programı geliştirilmesine gerek yoktur.

Söz konusu saha çalışmalarında mahallenin mevcut sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgi edinilmesi amaçlanırken, aynı zamanda proje hakkındaki bilgi düzeyinin, görüşlerin ve endişelerin belirlenmesi de hedeflenmiştir. Son olarak, bu PKP'nin sonunda, Projenin performansını ve etkinliğini değerlendirmek için yürütülecek izleme faaliyetlerinin araçlarını öneren bir Şikayet İzleme Tablosu sunulmuştur.

1 Giriş / Proje Açıklaması

İLBANK A.Ş. (bundan böyle İLBANK olarak anılacaktır), Dünya Bankası (bundan böyle DB olarak anılacaktır) tarafından finanse edilen Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi (bundan böyle KAYEP olarak anılacaktır) için Finansal Aracı (FA) olarak hareket etmektedir. KAYEP, merkezi hükümet binaları ve belediyelere odaklanarak kamu sektöründe yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması için Türkiye Hükümeti'ni destekleyecektir.

Bu projenin üç ana bileşeni bulunmaktadır:

- İlk bileşen, merkezi hükümet binalarında Yenilenebilir Enerji yatırımları,
- İkinci bileşen, belediyelerdeki Yenilenebilir Enerji yatırımları,
- Üçüncü bileşen olan Teknik Yardım ve Proje Uygulama Desteği.

"Van Su ve Kanalizasyon İdaresi (bundan sonra VASKİ) 32 MWe Güneş Enerjisi Santrali Projesi" KAYEP'te yer almaktadır. Projenin genel amacı, proje kapsamında kurulacak güneş enerjisi panelleri ile yenilenebilir bir enerji kaynağı olan güneş enerjisi kullanılarak elektrik üretilmesidir. Bu sayede VASKİ'nin elektriğe ayırdığı bütçenin daha verimli kullanılmasını sağlamaktır.

"VASKİ 32 MW Güneş Enerjisi Santrali Projesi "nin (Proje) VASKİ tarafından Van ili, Edremit ilçesi, Bakımlı mahallesi, Dağ mevkii, 890 numaralı parselde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Proje Alanı 890 ada 0 numaralı parsel üzerinde yer almakta olup, faaliyetler parselin tamamı üzerinde gerçekleştirilecektir. Söz konusu parsel 1.205.685,16 m² yüzölçümüne sahip ve hazineye ait olup, faaliyet sahibi olan Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'ne tahsis edilmiştir.

Hayata geçirilmesi planlanan güneş enerjisi santralinin tamamının ekonomik ömrü 30 yıl olarak öngörülmekte olup, bu süre içerisinde günün koşulları, ticari arz ve talepler doğrultusunda üretim yenilenebilecektir. Ayrıca 30 yılın sonunda ekonomik arz ve talepler doğrultusunda bu süre uzatılabilecektir.

Bu kapsamda Proje, Dünya Bankası'nın DB/ÇSÇ (2018) ve İLBANK ÇSYS'nin yanı sıra aşağıda listelenen kılavuzlarla uyumlu olacaktır:

- Dünya Bankası Grubu (DBG) Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Genel Kılavuzları,
- DBG Su ve Sanitasyon ÇSG Kılavuzu,
- DBG Atık Yönetimi ÇSG Kılavuzları, ve
- Elektrik Enerjisi İletimi ve Dağıtımı için DBG ÇSG Kılavuzları.

VASKİ tarafından Van ili Edremit ilçesi Bakımlı mahallesi 0 ada 890 parselde bulunan arazi kullanılarak kurulması planlanan VASKİ 32 MW Güneş Enerji Santrali (GES-II) Projesi 32.000 kwe / 38.088,96 kwp ve 70.732 mwh/yıl üretime sahiptir. VASKİ'nin toplam elektrik tüketimi 91.022,51 mwh/yıl'dır. Proje kapsamında VASKİ'nin elektrik tüketiminin %73,60'ı karşılanacaktır.

Dünyada ve Türkiye'de bilim ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte enerjiye olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Ülke ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için; enerji üretiminde alternatif arayışlar içinde olmak, teknik ve ekonomik gelişmeleri yakından takip etmek, enerji alanındaki gelişmeleri sürdürebilmek ve yürütebilmek kaçınılmaz hale gelmiştir. Yakıtların neden olduğu çevresel ve ekonomik etkiler sonucunda enerji açığı yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmiştir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının çok önemli hale geldiği günümüzde bu alandaki çalışmalar da hız kazanmıştır. Dünyada ve Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynakları arasında çok önemli bir yere sahip olan güneş enerjisinin elektrik üretimindeki payı her geçen gün artmakta ve bu alanda yapılan çalışmalar giderek önem kazanmakta ve ivme kazanmaktadır.

KAYEP, merkezi hükümet binaları ve belediyelere odaklanarak kamu sektöründe yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması için Türkiye Hükümetini destekleyecektir. Proje, yukarıda tartışılan engelleri ele alarak kamu tesislerinde dağıtılmış YE pazarının genişletilmesine katkıda bulunacak ve ülkenin iklim azaltım taahhüdünü yerine getirmek ve enerji güvenliğini artırmak için sürdürülebilir enerji çözümlerini kullanmak için kamu sektöründe liderlik göstermeye yardımcı olacaktır.

Van ili yıllık 3.068 saat güneşlenme süresine ve 1.635 KWh/m² radyasyon değerine sahiptir. Teknik, coğrafi ve iklimsel parametrelerin etkisiyle elektrik enerjisi üretim verimliliği açısından Türkiye'de ilk sırada yer almaktadır.

Projenin özel amacı, proje kapsamında kurulacak güneş enerjisi panelleri ile yenilenebilir bir enerji kaynağı olan güneş enerjisini kullanarak elektrik üretmektir. Bu sayede VASKİ'nin elektrige ayırdığı bütçenin daha verimli kullanılmasını sağlamaktır.

Enerji ihtiyacının sürekli artması ve birim maliyetlerin sürekli yükselmesi kurumun giderlerini önemli ölçüde artırmaktadır. Çevre politikaları ve uluslararası anlaşmalar yoluyla karbon emisyonlarının ortadan kaldırılması da bu projenin bir diğer unsurudur.

Enerji ihtiyacının yenilenebilir enerji ile karşılanması geleceğimizin en önemli ihtiyaçlarından biridir. Özellikle güneş enerjisi teknolojisinin seçimi, kurulum, bakım, onarım, işletme ve maliyet konularında fiyat/performans nedeniyle öne çıkmasını sağlıyor.

Bu proje kapsamında yapılacak çalışmalar Fotovoltaik Güneş Enerjisi Panellerinden oluşacak Güneş Enerjisi Santralının kurulumu olacaktır.

VASKİ 32 MWe GES projesi 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği uyarınca yönetmeliğin Ek-I'i gereğince ÇED kapsamındadır. Proje ile ilgili ÇED çalışmaları bu doğrultuda yürütülmüş ve ÇED Olumlu Kararı verilmiştir (bkz. Ek-K: ÇED Olumlu Kararı). Proje ile ilgili ÇED çalışmaları Ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında yürütülmüştür. Proje kapsamında yerel halkın bilgilendirilmesi amacıyla ÇED Yönetmeliği'nin 9. Maddesi gereğince yerel halkın proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş ve önerilerinin alınması amacıyla 07.12.2022 tarihinde saat 10.00'da Bakımlı Mahallesi Taziye Evinde Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) gerçekleştirilmiştir. HKT, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü başkanlığında gerçekleştirildi. HKT'ye ilişkin gazete ilanları Ek-I'de yer almaktadır.

HKT'de; projenin konumu, olası çevresel etkileri ve alınması gereken önlemler görsel bir sunumla anlatıldı. Sunumun ardından görüş ve sorular alınmıştır. Toplantıya ait fotoğraflar Ek-J'de yer almaktadır.

EİH de dahil olmak üzere projenin Etki Alanı (EA), projeden, faaliyetlerinden ve doğrudan sahip olunan, işletilen veya yönetilen (yükleniciler dahil) tesislerden etkilenmesi muhtemel kentsel veya kırsal alanlardan oluşur. Etki alanı, projenin neden olduğu planlanmamış ancak öngörülebilir gelişmelerden kaynaklanan etkileri veya dolaylı proje etkilerini veya biyolojik çeşitlilik veya ekosistem hizmetleri ve Etkilenen Topluluklar¹ üzerindeki kümülatif etkileri de içerir. En yakın yerleşim yerlerinin uydu görüntüsü ve Proje Potansiyel Etki Alanına olan uzaklıkları Şekil 1-1'de verilmiştir.

¹Uluslararası Finans Kuruluşu (IFC). (2012). Kılavuz Not 1 Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi 1 Ocak 2012 tarihinde yayınlanmıştır (14 Haziran 2021 tarihinde güncellenmiştir).

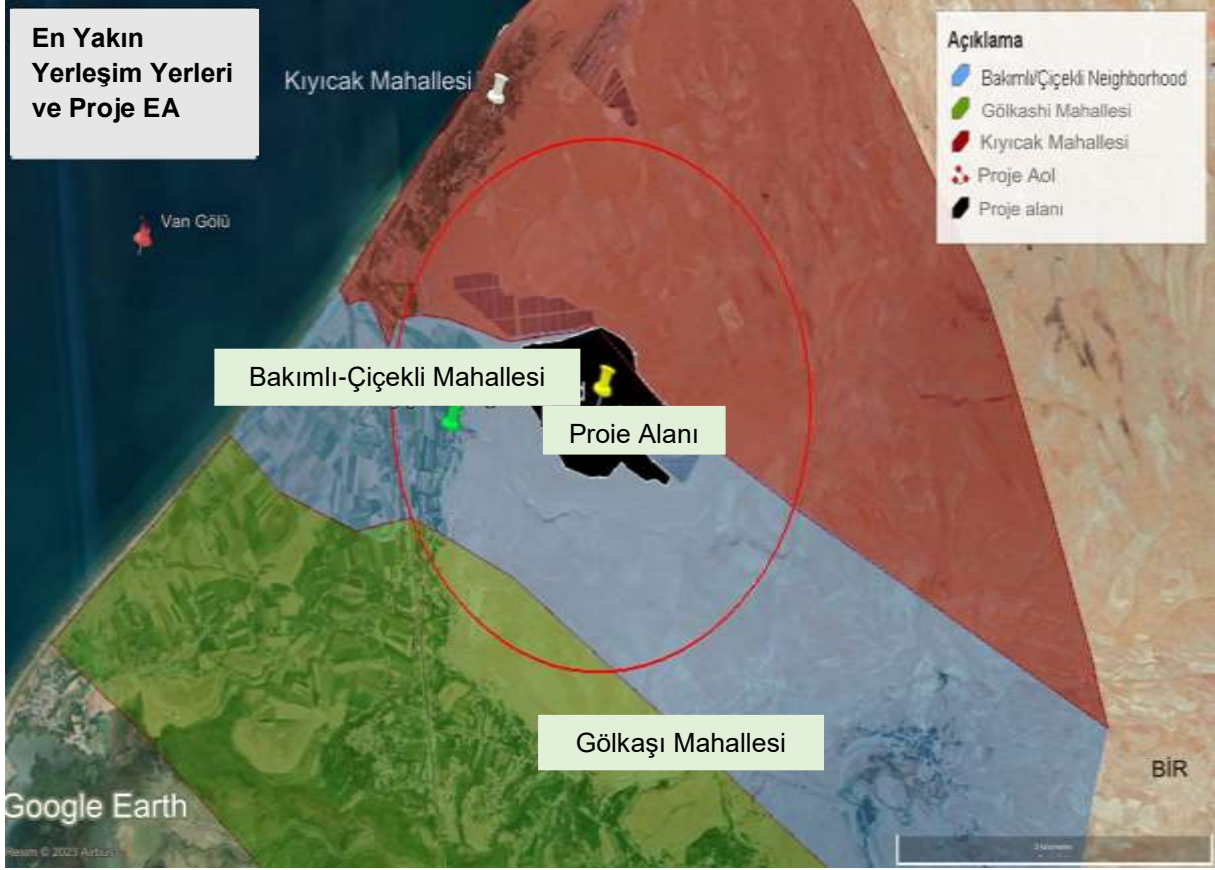
Şekil 1-1 Projenin Olası Etki Alanı

Şekil 1-1'den de görüleceği üzere Proje Alanına en yakın yerleşim yeri 420 m uzaklıktaki Bakımlı Mahallesi olup, Edremit ilçe merkezi 4,7 km uzaklıktadır. Projenin gerçekleştirileceği 0 ada 890 nolu parselde mevcut yollar üzerinden ulaşım sağlanmakta olup, proje kapsamında yeni bir yol çalışması yapılmayacaktır.

Proje alanı çevresinde mevcut yollar bulunmaktadır. Proje alanına ulaşım Bitlis-Van karayolundan (D-300) Bakımlı ve Kıyıcak mahallesi yol kavşağından sağlanmaktadır. Bakımlı ve Kıyıcak mahallesinden Proje Alanına giden bir yol bulunmaktadır.

Proje alanından itibaren etki alanını belirlemek için 2 km yarıçaplı bir daire çizildiğinde, buna en yakın üç mahalle olduğu görülmektedir (bkz. Şekil 1-2). Bu mahalleler Bakımlı, Gölkaşı ve Kıyıcak'tır. Proje Alanı aynı zamanda Ataşehir Mahallesi'ne de bağlıdır. VASKİ'de Bakımlı Mahallesi'nden² de çalışanlar bulunmaktadır. Etki Alanı içerisinde yer alan mahallelerin tüm sakinleri etkilenen gruplar olarak tanımlanmaktadır.

² Bakımlı Mahallesi Çiçekli Mahallesi idari olarak birleştirilerek Bakımlı adı altında tek bir mahalle olmuştur.

Şekil 1-2 En Yakın Yerleşim Yerleri ve Proje EA

2 PKP'nin Amacı/Açıklaması

İLBANK ÇSYS ve Dünya Bankası ÇSF, 2018 kapsamında projeler, projenin türü, yeri, hassasiyeti ve ölçeği; potansiyel Ç&S risklerinin ve etkilerinin niteliği ve büyüklüğü; Borçlunun kapasitesi ve taahhüdü ve istenmeyen etkilere neden olabilecek diğer ilgili risk alanları gibi ilgili potansiyel riskler ve etkiler dikkate alınarak Yüksek Risk, Önemli Risk, Orta Risk veya Düşük Risk olarak sınıflandırılır. İLBANK ÇSYS ve Dünya Bankası ÇSF, 2018'e dayalı tarama sürecinin ardından "VASKİ 32 MWe Güneş Enerji Santrali Projesi" **Orta Riskli** olarak kategorize edilmiştir.

VASKİ 32 MWe GES projesi, 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren ulusal ÇED Yönetmeliği uyarınca, arazi üzerine kurulması nedeniyle mevzuat gereği ÇED kapsamındadır. Proje için ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan onay yazıları alınmış olup, Ek-K'da yer alan ÇED Olumlu Kararı alınmıştır.

Bu Orta Riskli projenin uygulanmasını desteklemek amacıyla, bu Paydaş Katılım Planı (PKP), inşaat ve işletme aşamalarındaki tüm risklerin ve olumsuz etkilerin dikkate alınmasını ve İLBANK ÇSYS, ilgili ulusal yasa ve yönetmelikler ve Dünya Bankası'nın ÇSF'si uyarınca uygun etki azaltma önlemlerinin önerilmesini sağlamak için MGS tarafından VASKİ için hazırlanmıştır.

Bu PKP'nin ana hedefleri aşağıdaki gibidir:

- VASKİ'lerin paydaşlarını belirlemelerine yardımcı olmak ve başta projeden etkilenen taraflar olmak üzere belirlenen tüm paydaşlarla yapıcı bir ilişki kurmak ve sürdürmek,
- Paydaşların projeye olan ilgi ve destek düzeyini değerlendirmek ve paydaşların görüşlerinin proje tasarımında ve çevresel ve sosyal (Ç&S) performansta dikkate alınmasını sağlamak,
- Potansiyel olarak etki yaratabilecek konularda Proje yaşam döngüsü boyunca projeden etkilenen taraflarla etkili ve kapsayıcı katılımı teşvik etmek ve bunun için araçlar sağlamak,
- Çevresel ve sosyal risk ve etkilere ilişkin teknik ve kültürel açıdan uygun proje bilgilerinin zamanında, anlaşılabilir ve erişilebilir bir formatta açıklanmasını sağlamak,
- Projeden etkilenen taraflara sorunlarını ve şikayetlerini dile getirmeleri için erişilebilir ve kapsayıcı araçlar sağlamak ve Proje Sahibinin bu tür şikayetlere yanıt vermesine ve bunları yönetmesine olanak tanımak.

Bu PKP, (i) dış ilişkiler ve kaygılarla ilgili konularda tam olarak bilgilendirilmiş kurulum ve işleyişi, (ii) paydaş konularını ve kaygılarını anlamak için geliştirilecek yöntemler kapsamında ilgili her grubun katılım kapasitelerine ve kültürel normlarına saygı duyulacak bir ortamı, (iii) paydaşların kaygılarını anlamayı ve onlarla kaygıları temelinde adil, şeffaf ve açık bir diyalog kurmayı amaçlamaktadır.

PKP aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

- **Giriş/ Proje Tanımı:** Projenin kapsamı hakkında özet ve açıklayıcı bilgiler,
- **PKP'nin Amacı/Açıklaması:** PKP'nin amaçları, kapsamı, gereklilikleri ve uygulanması, PKP'deki bazı anahtar kelimelerin tanımları,
- **Paydaş Tanımlama ve Analizi:** Proje paydaşlarının kimler olduğunun ve projenin hedefleri üzerindeki etkilerinin neler olabileceğinin belirlenmesi,
- **Paydaş Katılım Programı:** Proje süresince proje bilgilerinin açıklanması ve paydaşlarla istişare edilmesi için ilgili paydaşlara doğru zamanda, en verimli ve etkili iletişim araçlarıyla iletilen sistematik bir yaklaşım planı,
- **Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Uygulanması için Kaynaklar ve Sorumluluklar:** Paydaş Katılım Faaliyetleri için mevcut ve planlanan kaynakların durumu ve PKP'yi yönetmek ve uygulamak için hangi personelin tahsis edileceği,

- **Şikayet Mekanizması (ŞM):** Projeden etkilenen kişilerin şikayetlerini ve endişelerini proje yönetiminin dikkatine sunabilecekleri sürecin ve bunların nasıl değerlendirilip ele alınacağını açıklaması,
- **İzleme ve Raporlama:** Paydaş katılım faaliyetlerinin, şikayetlerin ve izleme ve etki azaltma programlarının raporlanmasına proje paydaşlarının dahil edilmesine ilişkin açıklama.

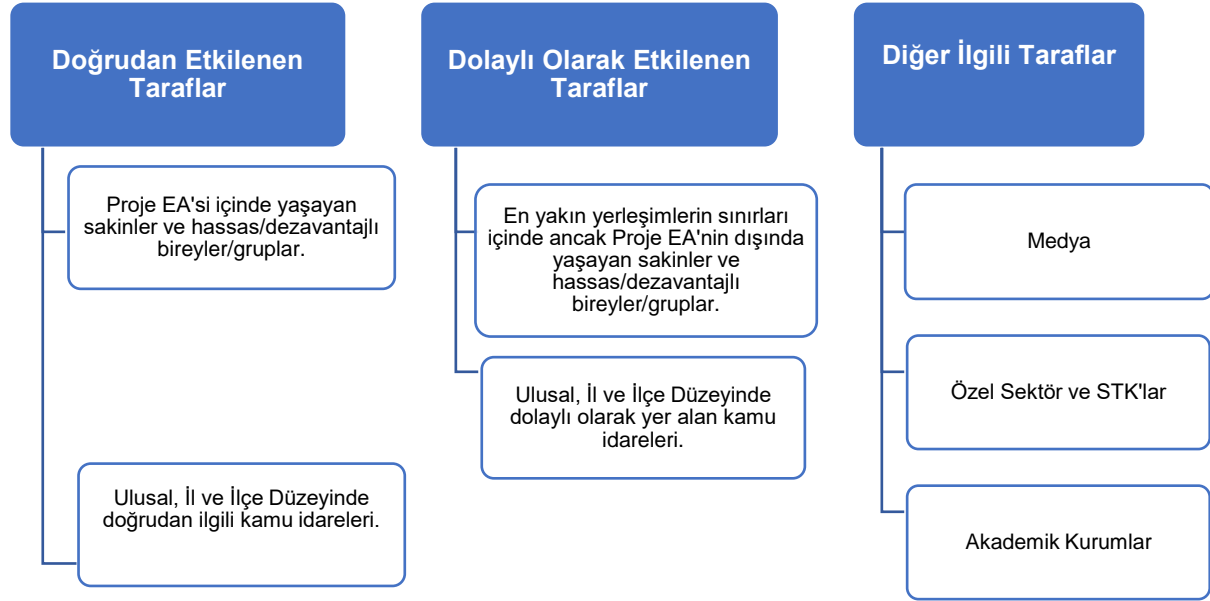
Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesi'nin (ÇSÇ) Çevresel ve Sosyal Standardı (ÇSS) 10 "Paydaş Katılımı ve Bilgi İfşası", "Borçlu (İLBANK PYB) ile proje paydaşları arasında açık ve şeffaf katılımın önemini iyi uluslararası uygulamanın temel bir unsuru olarak" kabul etmektedir. Daha ayrıntılı olarak, ÇSS10 tarafından belirlenen gereklilikler aşağıdaki gibidir:

- "Borçlular, proje yaşam döngüsü boyunca paydaşlarla ilişki kuracak, bu ilişkiyi proje geliştirme sürecinde mümkün olduğunca erken ve proje tasarımı konusunda paydaşlarla anlamlı istişarelere olanak tanıyan bir zaman diliminde başlatacaktır. Paydaş katılımının niteliği, kapsamı ve sıklığı, projenin niteliği ve ölçeği ile potansiyel riskleri ve etkileriyle orantılı olacaktır."
- "Borçlular tüm paydaşlarla anlamlı istişarelerde bulunacaktır. Borçlular paydaşlara zamanında, ilgili, anlaşılabilir ve erişilebilir bilgi sağlayacak ve onlarla manipülasyon, müdahale, zorlama, ayrımcılık ve gözdağı içermeyen kültürel olarak uygun bir şekilde istişarede bulunacaktır."
- "Paydaş katılımı süreci, bu ÇSS'de daha ayrıntılı olarak belirtildiği üzere aşağıdakileri içerecektir: (i) paydaşların belirlenmesi ve analizi; (ii) paydaşlarla katılımın nasıl gerçekleşeceğini planlanması; (iii) bilgilerin açıklanması; (iv) paydaşlarla istişare; (v) şikayetlerin ele alınması ve yanıtlanması; ve (vi) paydaşlara raporlama."
- "Borçlu, çevresel ve sosyal değerlendirmenin bir parçası olarak, danışılan paydaşların bir tanımını, alınan geri bildirim bir özetini ve geri bildirim nasıl dikkate alındığına veya neden dikkate alınmadığına dair kısa bir açıklamayı içeren belgelenmiş bir paydaş katılımı kaydını tutacak ve açıklayacaktır." (Dünya Bankası, 2017: 98)".

3 Paydaş Belirleme ve Analizi

Paydaş tanımlamasının amacı, hangi paydaşların doğrudan veya dolaylı olarak - olumlu veya olumsuz - etkilenebileceğini ("projeden etkilenen taraflar") veya Projeye ilgi duyabileceğini ("diğer ilgili taraflar") belirlemektir. Etkili bir paydaş katılımı için paydaşların kimler olduğunun belirlenmesi, ihtiyaç ve beklentilerinin ve Proje ile ilgili öncelik ve hedeflerinin anlaşılması gerekmektedir. Bu bilgi daha sonra katılımı her bir paydaş türüne göre uyarlamak için kullanılmıştır.

Bu kategorilerde değerlendirilecek paydaşlar Şekil 3-1'de gösterilmiştir.

Şekil 3-1 Paydaş Kategorileri

3.1 Metodoloji

Etkilerin yoğunluğu (doğrudan veya dolaylı) katılım açısından farklı şekillerde etkileşim gerektirir. Paydaşların belirlenmesi sürecinde, proje etkilerinin özellikleri tanımlanır ve paydaşlarla kurulacak ilişkilerin yöntemleri ve sıklıkları incelenmiştir.

Bu tespit sayesinde projeye ilgi duyan/ duymayan ya da doğrudan ve dolaylı olarak etkilenen kişi ve gruplar da dahil olmak üzere projenin tüm paydaşlarının doğru analiz edilmesi için etkin bir PKP oluşturulmasını sağlayacaktır.

Paydaşların projeye olan ilgi düzeyleri ve projeden etkilenme düzeyleri düşük, orta ve yüksek olarak derecelendirilmiş ve Tablo 3-1'de listelenmiştir. Paydaşların belirlenmesi devam eden bir süreç olduğundan, proje süreci boyunca paydaşlar eklenebilir ve etki/ilgi dereceleri değişiklikler gösterebilecektir.

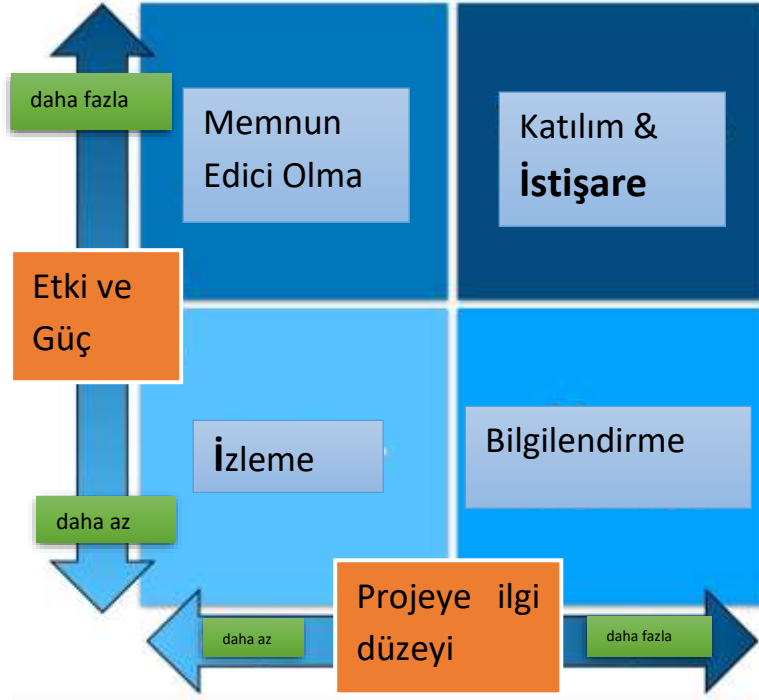
Tablo 3-1 Paydaş Grupları

Paydaş Kategorileri	Paydaş Grupları	Paydaş Çeşidi		İletişim Yöntemi
		Etki Düzeyi	İlgi Türü	
Doğrudan Paydaşlar	Dış Paydaşlar			Kilit Kişi Görüşmeleri Kilit Kişi Görüşmelerinin Değerlendirilmesi
	Yerel Topluluklar			
	<ul style="list-style-type: none"> Projenin Etki Alanındaki Bakımlı, Gölkaşı ve Kıyıcak Mahalle Sakinleri 	Yüksek	Yüksek	
	<ul style="list-style-type: none"> Proje Alanında yer alan Bakımlı, Gölkaşı ve Kıyıcak Mahallelerinde yaşayan kırılğan/dezavantajlı bireyler/gruplar 	Yüksek	Yüksek	
	<ul style="list-style-type: none"> Proje Alanının bulunduğu meranın yakınında hayvancılık faaliyetleri yürüten haneler 	Yüksek	Yüksek	
<ul style="list-style-type: none"> VASKİ çalışanları 	Yüksek	Yüksek		
Diğer İlgili Taraflar	<ul style="list-style-type: none"> Van-Edremit İlçesinde EA dışında yaşayan sakınler 	Orta	Düşük	
	<ul style="list-style-type: none"> Van-Edremit İlçesinde EA dışında yaşayan kırılğan/dezavantajlı bireyler/gruplar 	Orta	Düşük	
	<ul style="list-style-type: none"> Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. VANGÖLÜ Elektrik Dağıtım A.Ş. 	Orta	Düşük	
	<ul style="list-style-type: none"> Dolaylı Etkilenen Yerleşimlerin Muhtarları 	Orta	Düşük	
	Kamu Kurumları			
	<ul style="list-style-type: none"> Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞB) 	Düşük	Orta	
	<ul style="list-style-type: none"> Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 	Düşük	Orta	
	<ul style="list-style-type: none"> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 	Düşük	Orta	
<ul style="list-style-type: none"> 14. Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğü 	Düşük	Orta		
Dolaylı Paydaşlar	<ul style="list-style-type: none"> Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü 	Orta	Yüksek	
	<ul style="list-style-type: none"> Edremit Kaymakamlığı 	Orta	Yüksek	
	<ul style="list-style-type: none"> Van Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü 	Orta	Yüksek	
	<ul style="list-style-type: none"> Van İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü 	Orta	Yüksek	
	<ul style="list-style-type: none"> Edremit İlçe Sağlık Müdürlüğü 	Orta	Yüksek	

Diğer İlgili Taraflar	• Edremit İlçe Emniyet Müdürlüğü	Düşük	Düşük
	• Edremit İlçe Jandarma Komutanlığı	Düşük	Düşük
Doğrudan Paydaşlar	• Van Edremit Belediyesi	Yüksek	Yüksek
	• Van Büyükşehir Belediyesi	Düşük	Orta
Diğer İlgili Taraflar	STK'lar		
	• Edremit İlçesi Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı	Düşük	Yüksek
	• Van Sanayici ve İşadamları Derneği (VANSİAD)	Düşük	Yüksek
	• Türkiye Muhtarlar Derneği (Edremit Şubesi)	Düşük	Yüksek
	Medya/Basın		
	• Şehrivan Gazetesi	Düşük	Yüksek
	• Van Havadis Gazetesi	Düşük	Yüksek
Proje Kredisi Veren ve Finansal Aracı	Borç veren		
	• DB	Yüksek	Orta
	Finansal Aracı		
	• İLBANK	Yüksek	Orta
Diğer İlgili Taraflar	Akademisyenler		
	• Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Düşük	Orta
	İç Paydaşlar		
	• VASKİ Çalışanları	Yüksek	Yüksek
	• Yükleniciler	Yüksek	Yüksek

Paydaşlar Etki/İlgi Matrisi, paydaşları tanımlamayı, haritalamayı ve önceliklendirmeyi amaçlar. Kapsamı, her biri için doğru yaklaşımı düşünmektir. Etkisi yüksek paydaşlar tatmin edilmeli ve ilgisi yüksek paydaşlar bilgilendirilmelidir. Bir paydaş her ikisine de sahip olduğunda, beklentilerinin çok yakından yönetilmesi gerekir.

Paydaş önceliklendirmesi için temel Etki/İlgi Grafiği Şekil 3-2'de verilmiştir. Paydaşların etki ve ilgi alanlarının bu şekilde çizilmesi, onlarla etkileşimlere uygun bir şekilde odaklanılmasına yardımcı olacaktır. Tüm proje paydaşları, projenin paydaş faaliyetlerine katılım konusunda eşit öneme sahip olacaktır.

Şekil 3-2 Paydaş Önceliklendirmesi için Temel Etki/İlgi Tablosu

Şebeke üzerinde bir paydaşa tahsis edilen konum, paydaşla birlikte gerçekleştirilecek eylemleri gösterir:

- **Yüksek etkili, yüksek ilgili Paydaş (Katılım & Danışma):** Bu paydaşlarla tam olarak ilgilenilmeli ve onları ve savunmasız/dezavantajlı grupları/bireyleri memnun etmek için en büyük çaba gösterilmelidir.
- **Yüksek etkili, daha az ilgili Paydaş (Memnun Tut):** Grafiğin sol üst köşesinde yer alan paydaşlar, memnun edilmesi için ilgilenilmesi gereken paydaşlardır.
- **Etkisi düşük, ilgisi yüksek kişiler (Bilgilendirin):** Bu paydaşlar yeterince bilgilendirilmeli ve önemli sorunların ortaya çıkmadığından emin olmak için onlarla iletişim kurulmalıdır. Bu kategorideki paydaşlar genellikle projenin detayları konusunda çok yardımcı olabilirler.
- **Etkisi düşük, daha az ilgili kişiler (İzle):** Hem etkisi hem de ilgisi düşük olan paydaşlar göz ardı edilmemelidir, ancak onlarla iletişim kurmak için daha fazla zaman harcanmalıdır.

3.2 Etkilenen Taraflar ve Diğer İlgili Taraflar

Projeden etkilenen taraflar, yerel topluluklar da dahil olmak üzere bireyleri veya grupları içerebilir. Projenin çevresel ve sosyal etkilerinden kaynaklanan değişiklikleri gözlemlenebilir en yüksek olan bireyler veya mahallelerdir. Projenin uygulanacağı Bakımlı, Gölkaşı ve Kıyıcak Mahalleleri sakinleri, inşaat faaliyetlerinin etkilerine doğrudan ve dolaylı olarak maruz kalacaktır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2023 resmi verilerine göre Van Edremit İlçesi'nin (ilçe merkezi ve ilçeye bağlı köyler dahil) toplam nüfusu 129.604'tür. Proje alanı Bakımlı Mahallesi de kapsamaktadır. Proje alanı ve Aol'deki yerleşimlerin nüfusları yerleşim bazında Tablo 3-2'de verilmiştir.

³ Dünya Bankası, Borçlular için Rehberlik Notu. ÇSS10: Paydaş Katılımı ve Bilgi İfşası. (Haziran 2018). KN5.1. sayfa 2.

Tablo 3-2 Proje Kapsamındaki Yerleşimler (Doğrudan Etkilenenler)

No	Yerleşim Yeri	Nüfus		
		Toplam	Erkek	Kadın
1	Bakımlı Mahallesi	2,677	1,358	1,319
2	Gölkaşı Mahallesi	1,463	739	724
3	Kıyıcak Mahallesi	1,059	535	524

Kaynak: TÜİK, 2023

Muhtarlardan sözlü olarak edinilen bilgiye göre, Proje EA'de yaşayan herhangi bir mülteci veya azınlık grubu bulunmamaktadır.

Proje çalışanları ve tedarikçiler de, çalışma koşulları işverenler tarafından belirlenen Proje usul ve esaslarına bağlı olduğu için projeden etkilenen taraflar olarak kabul edilmektedir.

Proje paydaşları olarak yer alan kamu idareleri, Projenin tasarım, uygulama ve işletme aşamalarını doğrudan ve dolaylı olarak etkilemektedir. Kamu idareleri ve kurumları, Projenin gerçekleştirilmesi için onayları gerektiğinden önemli bir rol oynamaktadır. Proje boyunca etkili olan bu paydaşlar doğrudan etki kategorisinde yer aldığından daha aktif katılım gerekmektedir.

"Diğer İlgili Taraflar" (DİP'ler) terimi, "projenin konumu, doğal ve diğer kaynaklara yakınlığı, özellikleri, etkileri veya kamu yararı ile ilgili konular veya Projede yer alan sektör veya taraflar nedeniyle projeye ilgi duyan bireyler, gruplar veya kuruluşlar" anlamına gelir.

Proje faaliyetlerine ilgi duyabilecek veya projenin ilerleyişi, etkileri ve riskleri hakkında bilgi sahibi olmak isteyebilecek hükümet ve sivil toplum kuruluşları gibi OIP'ler belirlenmiştir.

Projedeki Etki ve İlgili Düzeyine göre OIP'lerin analizi gösterilmektedir. Tablo 3-3.

Tablo 3-3 Projedeki Diğer İlgili Tarafların Analizi

Diğer İlgili Taraflar	Etki Düzeyi	İlgili Düzeyi
STK'lar		
• Edremit Doğa Derneği (İlgilenen)	Düşük	Yüksek
• Edremit Turizmi Geliştirme ve Altyapı Hizmet Birliği (İlgilenen)	Düşük	Yüksek
• Türkiye Muhtarlar Derneği (Edremit Şubesi) (Etkilenen/İlgilenen)	Düşük	Yüksek
Medya/Basın		
• Gazete Şehrivan Gazetesi (İlgilenen)	Düşük	Yüksek
• Van Havadis Gazetesi (İlgilenen)	Düşük	Yüksek
Akademisyenler		
• Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (İlgilenenler)	Düşük	Orta

3.3 Hassas/Dezavantajlı Bireyler veya Gruplar

"Etkilenen taraflar" kategorisi altında, Projeden doğrudan/dolaylı olarak etkilenebilecek hassas/dezavantajlı bireyler veya gruplar analiz edilmektedir. Proje kapsamında belirlenen hassas/dezavantajlı bireyler veya gruplar şunlardır;

- Fiziksel ve/veya zihinsel engelli aile üyelerine sahip haneler;
- Kronik hastalığı olan kişiler,
- Yalnız yaşayan ve bakıma muhtaç 70 yaş üstü yaşlılar,
- Kadın reisli haneler,
- Hane reisinin çocuk olduğu haneler,
- Düşük gelirlili veya hiç geliri olmayan haneler,

Muhtarlardan elde edilen bilgilere göre, EA Projesi'nde mahalleler bazında dezavantajlı/kırılgan grup/birey kategorilerinin sayısı aşağıdaki Tablo 3-4'te sunulmuştur.

Tablo 3-4 Proje EA'daki Dezavantajlı / Hassas Grupların / Bireylerin Sayısı

Dezavantajlı / Hassas Gruplar / Bireyler Kategoriler	Gölkaşı Mahallesi	Bakımlı Mahallesi	Kıyıcak Mahallesi	Toplam
Hayırseverlerin veya devletin yardımıyla yaşayan haneler	2-3 Hane	20 Hane	2-3 Hane	24-26 Hane
İşsiz birey	30 Kişi	500'den fazla kişi	Yok	530+ kişi
Geçimini sağlamak için mevsimsel olarak mahalleden göç eden bireyler	40 Kişi	400 Kişi	200 Kişi	640 Kişi
Fiziksel engelli üyesi olan haneler	7 Hane	15 Hane	5 Hane	27 Hane
Kadın reisli haneler	20 Hane	10 Hane	10 Hane	40 Hane
Yalnız yaşayan 70 yaş üstü	Yok	2 Kişiler	Yok	2 Kişi

Kaynak: Muhtar Görüşmeleri, 2023.

İstişareler sırasında muhtarlardan edinilen bilgilere göre, Proje Aol'de ikamet eden mülteci ve çocuk reisli hane bulunmamaktadır. İşsizlik veya yoksulluk nedeniyle ulaşım bütçesine erişimin olmaması, fiziksel engellilik nedeniyle etkinliklere erişimin zor olması, istişare faaliyetlerine ve etkinliklere katılım açısından hassas/dezavantajlı bireylere/gruplara ulaşmada zorluklara neden olacaktır. Belirlenen dezavantajlı/hassas gruplar/bireyler için istişarelere katılımlarını kolaylaştıracak programlar geliştirilecektir. Proje paydaş katılımı veya istişare faaliyetleri ve organizasyonları düzenlendiğinde, yukarıda belirtilen dezavantajlı / hassas gruplara / bireylere bir servis hizmeti sağlanacaktır. Bu kişiler evlerinden alınacak ve organizasyon tamamlandığında evlerine geri bırakılacaktır.

Ayrıca, Proje EA'sında yaşayan yaklaşık 640 sakin (üç mahallede toplam), çoğunlukla mevsimlik inşaat işlerinde çalıştıkları için mevsimlik olarak (yaz aylarında) farklı şehirlerde ikamet etmektedir. Kış aylarında bu kategorideki insanlar için de danışma ve bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir. Proje

kapsamında işsizler için herhangi bir istihdam fırsatı olması durumunda, muhtarlıklarda ilanlar yayınlanacak ve işe alımlarda yerel halka öncelik verilecektir. Türkçe konuşan bireylerin sayısı çoğunluktadır, ancak ihtiyaç duyulması halinde muhtarlıklar tarafından tercüme hizmeti sağlanarak istişare ve bilgilendirme faaliyetlerinde Kürtçe ihtiyaçları göz önünde bulundurulacaktır. Gerektiğinde Kürtçe dil seçeneği sunulacaktır. ŞM formları ve danışma kayıtları Türkçe tutulacak, ancak muhtarlar danışma toplantılarında ve şikayet mekanizmasında Türkçe bilmeyen ve Kürtçe konuşan kişiler için tercüman sağlayacaktır. Proje EA'da yaşayan 2.567 kadın sakin bulunmaktadır. Bölgedeki kadınların okuryazarlık oranı çok düşüktür. Bu nedenle, kadınların paydaş katılım faaliyetlerine katılması zordur. Ayrıca, bölgedeki kadınlar kamusal alanda sınırlı bir varlığa sahiptir. Mahalle camilerindeki Kur'an kurslarında kadın gruplarıyla sözlü bilgilendirme ve paydaş katılımı faaliyetlerinin yürütülmesi tavsiye edilmektedir.

Saha çalışmaları sırasında muhtarlar, yerel yetkililer ve bölge sakinleri Proje EA'da kültürel mirasın varlığı konusunda sorgulanmıştır. Projeden olumsuz etkilenebilecek herhangi bir somut veya somut olmayan kültürel miras varlığı tespit edilmemiştir. Projenin yukarıda tanımlanan dezavantajlı/hassas gruplar/bireyler kategorileri üzerinde herhangi bir olumsuz etkisi bulunmamaktadır.

4 Paydaş Katılım Programı

Paydaş katılım programının ana hedefleri ve çeşitli paydaş katılım faaliyetleri için planlanan takvim, projenin ömrü boyunca bu faaliyetlerin hangi aşamalarda ve hangi aralıklarla gerçekleştirileceğini tanımlamaktır. Halk toplantıları, toplantıların yerleri ve zamanlaması hakkında henüz bir karar verilmemişse, halkın gelecekteki bilgileri gözden geçirmesi ve görüşlerini sunması için gereken fırsatlardan nasıl haberdar edileceği hakkında bilgi verilir.

4.1 Proje Hazırlığı Sırasında Gerçekleştirilen Paydaş Katılımının Özeti

Proje ile ilgili ÇED çalışmaları, Ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerçekleştirilmiştir. Projenin ÇED Olumlu Kararı bulunmaktadır (bkz. Ek-K: ÇED Olumlu Kararı). Halkın proje kapsamında bilgilendirilmesi amacıyla ÇED Yönetmeliği'nin 9. Maddesi gereğince yöre halkının proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş ve önerilerinin alınması amacıyla 07.12.2022 tarihinde saat 10.00'da Bakımlı Mahallesi Taziye Evinde Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) gerçekleştirilmiştir. PPM, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü başkanlığında gerçekleştirilmiştir. HKT'ye ilişkin gazete ilanları Ek-I'de yer almaktadır.

HKT'de; projenin konumu, olası çevresel etkileri ve alınacak önlemler görsel bir sunumla anlatıldı. Sunumun ardından görüş ve sorular alınmıştır. Toplantıya ait fotoğraflar Ek-J'de yer almaktadır.

Hem etkilenen hem de ilgili taraflarla gerçekleştirilen kilit bilgi sahibi görüşmeleri kapsamında, etkilenen tarafların özel ihtiyaçları özellikle sorgulanmıştır. Bakımlı Mahallesi, Gölkaşı Mahallesi, Kıyıcak Mahallesi muhtarları, hayvancılıkla uğraşan dokuz (9) hane halkı ve kilit bilgi sahibi görüşmelerine katılan beş (5) VASKİ çalışanı ile yapılan kilit bilgi sahibi görüşmeleri sonucunda, projenin çevre ve ekonomi üzerinde olumlu bir etki yaratmasının beklendiği sonucuna varılmıştır. Proje Alanının bulunduğu meralarda hayvanlarını otlatan haneler, meraların kullanımının kısıtlanmasından endişe duymaktadır.

Proje kapsamında 14-15 Kasım 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen saha ziyaretinde aşağıdaki kurumlar ziyaret edilerek proje hakkındaki bilgi ve görüş ve önerileri alınmıştır.

- Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
- Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Çayır Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

Proje paydaşlarının ihtiyaçları ile kamu yetkilileri, muhtarlar ve çalışanlarla yapılan istişareler aşağıdaki Tablo 3-4'te özetlenmiştir. Görüşmelerin detayları Ek H'de verilmiştir.

Proje kapsamında 13.11.2023-14.11.2023 tarihlerinde MGS uzmanları tarafından Kıyıcak, Bakımlı ve Gölkaşı mahallelerinde paydaş katılım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Mahalle muhtarları ile yapılan istişarelerin yanı sıra hane halkları ile de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Proje Alanının bulunduğu mera Bakımlı Mahallesi'ne ait olduğu için mahallede hayvancılık faaliyeti yürüterek geçimini sağlayan 7 hane ile toplantılar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 3'ü mavi yakalı, 2'si beyaz yakalı olmak üzere 5 VASKİ çalışanı ile görüşülmüştür. Proje Alanı, mera üzerinde Akfen Enerji'ye ait iki GES sahasının ortasında yer almaktadır. Ayrıca Akfen Firmasının GES Proje Çalışanı (Güvenlik Görevlisi) ile de bir görüşme gerçekleştirilmiştir.

2 km yarıçaplı Proje Etki Alanı (EA) belirlendiğinde Gölkaşı, Bakımlı ve Kıyıcak Mahallelerinin sınırları Proje Etki Alanı içerisinde yer almaktadır. Ancak, Proje Etki Alanı içerisinde herhangi bir yerleşim yeri bulunmamaktadır. Proje alanı 'mera' olarak sınıflandırılmasına rağmen, paydaşlar Gölkaşı, Kıyıcak ve Bakımlı Mahallelerinde Proje faaliyetleri nedeniyle herhangi bir geçim kaynağı kaybı olmayacağı konusunda bilgilendirilmiştir. Proje alanının bulunduğu merayı kullanan herhangi bir yerel sakin

gözlemlenmemiştir. Yerleşim yerlerinde yapılan sorgulamada da mera kullanımı tespit edilmemiştir. Bu nedenle paydaş analizine sadece "olası" arazi kullanıcıları dahil edilmiştir.

Yerel halkın mera kullanımını kısıtlama riski vurgulanmıştır. Burada risk olarak tanımlanan durum, Proje Alanının diğer meraların erişim yolu üzerinde yer alabilecek olmasıdır. Proje Alanı'nın bulunduğu mera alanının şu anda kurak olduğu ve otlamaya uygun olmadığı muhtar ve yerel halk tarafından teyit edilmiştir. Mera kullanımının kısıtlanması riski dışında, yakın yerleşimlerin Proje'den potansiyel olarak olumsuz etkilenmesi öngörülmektedir.

Söz konusu saha çalışmalarında mahallenin mevcut sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgi edinilmesi amaçlanırken, aynı zamanda projenin bilgi düzeyi, projeye ilişkin görüş ve endişelerin belirlenmesi de hedeflenmiştir.

Muhtarla yüz yüze görüşmeler yapılmış ve görüşme sırasında mahallelerin sosyo-ekonomik durumu hakkında genel bilgi edinmek ve proje hakkındaki bilgi düzeylerini öğrenmek amacıyla bir anket uygulanmıştır. Ayrıntılar aşağıda verilmiştir.

- Yerleşimlerin sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgi edinmek için,
- Önerilen Proje ile ilgili bilgi düzeylerini öğrenmek için,
- Gelecekteki istişare faaliyetleri için iletişim kanalları tercihlerini öğrenmek ve
- ÇSYP'de bu kaygılara ilişkin Projeye özgü alternatif etki azaltma önlemleri önermek amacıyla çevresel ve sosyal kaygılarını öğrenmek.

Kamu yetkilileri, muhtar ve belirlenen diğer paydaşlarla görüşmelere başlanmıştır. Bölgede belirlenen paydaşlar Projenin yeri hakkında bilgilendirilmiştir. PKP için yapılan ön istişareler, bölgesel kamu yetkililerini, proje hakkında bilgilendirmeyi ve projenin potansiyel etkileri hakkında geri bildirimlerini ve endişelerini almayı amaçlamıştır.

Ayrıca, Proje kapsamında hazırlanan çevresel ve sosyal yönetim planlarının uygulama süreçleri hakkında başta yerel halk olmak üzere PKP kapsamında tanımlanan tüm paydaşların bilgilendirilmesi ve görüşlerinin alınması amacıyla 1 Nisan 2023 tarihinde saat 13.00'te Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda Paydaş İstişare Toplantısı (PİT) düzenlenmiştir.

Düzenlenen PİT'in duyurusu bir yerel ve bir ulusal gazetede ve VASKİ'nin resmi web sitesinde 10 gün öncesinden yayınlanmıştır. Gazete ilanlarının sayfaları ve VASKİ'nin duyuru sayfası Ek-L: Paydaş İstişare Toplantısı (PİT) Duyurularının Yerel ve Ulusal Gazetelerde ve VASKİ Resmi Web Sitesinde Yayınlanması'de sunulmuştur.

Proje ile ilgili bir bilgilendirme broşürü PİT öncesinde katılımcılara dağıtılmıştır. Proje Bilgilendirme Broşürü Ek-M: PİT'te Dağıtılan Proje Bilgilendirme Broşürü yer almaktadır. PİT, Projenin ÇSYP ve PKP dokümanlarının hazırlanmasında görev alan MGS Uzmanları Çevre Mühendisi/Proje Uzmanı Hilal Aydın ve Sosyolog/Sosyal Uzman Furkan Aksu tarafından sunulmuştur. İlgili power point sunusu Ek-N: PİT'in Power Point Sunusu verilmiştir. PİT fotoğrafları Ek-O: PİT Fotoğrafları verilmiştir.

Katılımcı listesi Ek-P: PİT Katılımcı Listesi verilmiştir. Sunumu bir soru-cevap oturumu takip etmiştir. Soru ve cevapların dökümü Ek-R: PİT Soru Cevap Bölümünün Transkriptasyonu verilmiştir.

4.2 Projenin Paydaş İhtiyaçları ve Paydaş Katılımı için Yöntem, Araç ve Tekniklerin Özeti

Proje kapsamında paydaşlar belirlenmiş ve bu paydaşlarla istişareler veya kilit bilgilendirme görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bölgede belirlenen paydaşlar Projenin yeri, bileşenleri ve içeriği hakkında bilgilendirilmiştir. ÇSYP sürecinde gerçekleştirilen ön istişareler, bölgesel kamu yetkililerini Proje

hakkında bilgilendirmeyi ve Projenin olası etkileri hakkında geri bildirimlerini ve endişelerini almayı amaçlamıştır.

Bu plan, paydaşların projeye olan ilgisinin niteliğini ve düzeyini, katılımın nasıl yürütüleceğini, katılım sıklığını ve VASKİ'nin sorumlu birimini göstermekte olup aşağıdaki matris bu programın tablosal bir versiyonunu sunmaktadır (Bkz. Tablo 4-1).

Sorumlu taraf/kişi VASKİ temsilcileri tarafından belirlenmelidir. PKP alt proje düzeyinde uygulanacaktır. İstişarelere katılanların kayıt formları ve tam toplantı tutanakları kaydedilecek, ancak PKP'nin bir eki olarak kamuya açık hale getirilmeyecektir. PKP açıklanırken, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu göz önünde bulundurularak kişisel verileri içeren ilgili veriler bulanıklaştırılacaktır.

Paydaş faaliyetleri için tüm destekleyici belgeler (gazete ilanları, katılımcı listesi, tam toplantı tutanakları (ek olarak), örnek broşür) PKP'ye dahil edilecektir.

Tablo 4-1 Projenin Paydaş İhtiyaçları Özeti

Paydaş Grubu	Toplum	Kilit Özellikler	Dil Gereksinimleri	Tercih Edilen Bildirim Araçları	Özel İhtiyaçlar
Etkilenen Taraflar	Etkilenen Yerleşimler Çalışan paydaşlar	-	Türkçe/Kürtçe	Broşürler, radyo, yerel ve ulusal gazeteler ve TV kanalları, sosyal medya	Ulaşılabilir mekan, etkinlik mekanına ulaşım
	Etkilenen Mahalle	Nüfus: 5,099	Türkçe/Kürtçe	Telefon, yüz yüze görüşme, broşürler, radyo, yerel ve ulusal gazeteler ve TV kanalları, sosyal medya	Ulaşılabilir mekan, etkinlik mekanına ulaşım
	Hayvancılıkla uğraşan haneler ve muhtemel arazi kullanıcıları	Hayvanlarını meralarda otlatan ve geçimini hayvancılıktan sağlayan haneler	Türkçe/Kürtçe	Telefon, yüz yüze toplantılar, E-posta	Ulaşılabilir mekan, etkinlik mekanına ulaşım
Hassas / Dezavantajlı Paydaşlar	Etkilenen Yerleşimler Engelli Grupları	Fiziksel ve/veya zihinsel engelli toplum üyeleri (kesin sayı bilinmiyor)	Türkçe, Kürtçe İşaret Dili	Küçük çaplı özel yüz yüze toplantılar, hem normal olarak yayınlanan hem de Braille sistemi kullanılarak yayınlanan broşürler	Ulaşılabilir mekan, etkinlik mekanına ulaşım, toplantıya eşlik edecek özel uzmanlar (örneğin işaret dili uzmanı)
	Etkilenen Yerleşimler, Mülteciler	Kayıtlı veya kayıtlı olmayan mülteciler (kesin sayı bilinmiyor)	Mülteci grubuna bağlı olarak Arapça veya diğer dil alternatifleri	Çevirmen eşliğinde yüz yüze toplantılar veya ziyaretler, broşürler, sosyal medya	Tercüme

4.3 Paydaş Katılım Planı

Paydaş katılım programının ana hedefleri, planlamadan uygulamaya ve işletmeye kadar proje paydaşlarıyla diyalog kurmak amacıyla çeşitli proje belgeleri ve faaliyetleri hakkında erkenden bilgi vermek, bunları açıklamak ve bunlara danışmanlık yapmaktır. Dünya Bankası'ndan finansman anlaşması beklentisiyle hazırlanan tüm çevresel ve sosyal belgeler, proje değerlendirmesi gerçekleşmeden önce açıklanacak ve istişare edilecektir.

Halka açık toplantılara ilişkin nihai kararlar, toplantıların yerleri ve zamanlaması henüz belirlenmemiştir. VASKİ, projenin tüm paydaşlara duyurulmasını ve anlamlı katılım ve istişare faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayacaktır. İstişare faaliyetleri, aşağıdakiler de dahil olmak üzere bazı temel yol gösterici ilkelerle tasarlanmıştır:

- İstişareler⁴, özellikle doğrudan ve dolaylı paydaşlar arasında, tercihen herhangi bir toplantı veya taahhütten bir hafta önce yaygın bir şekilde duyurulmalıdır.
- İnsanların planlanan toplantılardan önce değerlendirme ve sonuçlar hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak için herhangi bir etkinlikten önce teknik olmayan bir bilgilendirme yapılmalıdır.
- Toplantıların yeri ve zamanlaması paydaş katılımını ve uygunluğunu en üst düzeye çıkaracak şekilde tasarlanmalıdır.
- Sunulan bilgiler açık, teknik olmayan ve gerektiğinde tüm uygun yerel dillerde olmalıdır.
- Paydaşların görüşlerini ve endişelerini dile getirebilmeleri için katılım kolaylaştırılmalıdır.
- Ortaya çıkan sorunlar toplantılarda veya daha sonraki bir zamanda ele alınmalıdır.

Projenin paydaş katılımı kapsamında gerçekleştirilecek paydaş katılımı faaliyetleri belgelenirken aşağıdaki bilgileri kapsayacak şekilde hazırlanacaktır:

- Danışma(lar)ın tarih(ler)i ve yer(ler)i ve ilgili bildirim(ler) (gazete ilanları, sosyal medya duyurularının ekran görüntüleri, vb.)
- Katılımcılara ilişkin detaylar (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca),
- Toplantı programı/çizelgesi (ve ayrıca neyin kim tarafından sunulduğuna dair bilgi),
- Özet toplantı tutanakları (yorumlar, sorular ve sunum yapanların yanıtları),
- Paydaşların alınan kararlar hakkında nasıl bilgilendirildiklerinin açıklığa kavuşturulması da dahil olmak üzere, yorumların, mutabık kalınan eylemlerin, takip eylemleri gerektiren konuların ve faaliyetlerin gözden geçirilmesi.

Önerilen Paydaş Katılım Programı Table 4-2'de verilmiştir.

⁴ Türkçe konuşan bireylerin sayısı çoğunluktadır, ancak ihtiyaç duyulması halinde muhtarlar tarafından tercüme hizmeti sağlanması yoluyla danışma ve bilgilendirme faaliyetlerinde Kürtçe ihtiyaçlar dikkate alınacaktır.

Tablo 4-2 Paydaş Katılım Programı

No	Hedef Grup	Katılım Konuları	Proje Aşaması	Katılım Yöntemi (Materyaller)	Sıklık	Sorumluluklar
PKP 1	-İlgili taraflar -Yerel topluluklar -Yerel yönetim -Yerel işletme -ILBANK	<p>Bilgilendirme Açıklaması</p> <ul style="list-style-type: none"> Amaç, aşamalar, Proje ve Ç&S etkileri/riskleri hakkında genel bilgiler Arazi hazırlığı, inşaat ve işletme faaliyetlerinin amacı, başlangıç tarihi, süresi ve niteliği İlgili sosyal ve çevresel etkiler/risklerle ilgili etki azaltma önlemlerinin uygulanması Şikayet Mekanizması İzleme hedefleri ve gerçekleştirilecek faaliyetler Hedeflerin ve faaliyetlerin izlenmesi ve izleme sonuçlarının paydaşlara düzenli olarak raporlanması İnceleme için VASKİ web sitesi üzerinden bilgilendirme bilgileri (ÇSYP ve PKP) Ç&S belgeleri (ÇSYP ve PKP) 	<p>İnşaat öncesi aşama & Arazi hazırlığı ve inşaat aşaması & Operasyon aşaması</p>	<p>Halkın Katılımı Toplantısı VASKİ web sitesi Sosyal Medya Duyuru Panoları Kitapçıklar vb. Çalışma alanlarına asılacak posterler vb.</p>	<p>Altı ayda bir, ilk olarak ÇSYP ve PKP, Dünya Bankası tarafından onaylandıktan sonra, ikinci olarak Arazi hazırlığı ve inşaat faaliyetleri başlamadan önce ve üçüncü olarak İşletme faaliyetleri başlamadan önce</p>	<p>Denetim Danışmanı VASKİ Ç&S Danışmanı İnşaat Firması (inşaat aşamasında yer alacak) Proje Yüklenicileri (inşaat aşamasında yer alacaktır)</p>

No	Hedef Grup	Katılım Konuları	Proje Aşaması	Katılım Yöntemi (Materyaller)	Sıklık	Sorumluluklar
PKP 2	-Yerel işletmeler -Tüm yerel topluluklar ve muhtarlar	İstihdam ve Tedarik Stratejileri <ul style="list-style-type: none"> Çalışanların işe alınması Personel eğitimi Malzeme ve hizmet alımları Şikayet Mekanizması 	Arazi hazırlığı ve inşaat aşaması Operasyon aşaması	Halkın Katılımı Toplantısı veya paydaş grubunun taleplerine bağlı olarak Çalışma alanlarına asılacak posterler vb.	Altı ayda bir, ilki arazi hazırlığı başlamadan önce ve ikincisi inşaat faaliyetleri başlamadan önce	Ç&S Danışmanı Gözetim Danışmanı VASKİ İnşaat Firması Proje Yüklenicileri
PKP 3	NGOs	Social progress, economic and social development and environmental protection Information and consultation on: <ul style="list-style-type: none"> Mitigation measures against potential environmental and social impacts/risks Grievance Mechanism Sustainability Social responsibility projects, implementation principles 	Arazi hazırlığı ve inşaat aşaması Operasyon aşaması	Toplantılar (STK temsilcileri ve üyeleri ile) VASKİ web sitesi	Yıllık	Ç&S Danışmanı Gözetim Danışmanı VASKİ İnşaat Firması Proje Yüklenicileri

No	Hedef Grup	Katılım Konuları	Proje Aşaması	Katılım Yöntemi (Materyaller)	Sıklık	Sorumluluklar
PKP 4	-Tüm yerel topluluklar ve muhtarlar	<p>Trafik ve Ulaşım Yönetimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yan geçit ve bağlantı yollarından güvenli geçiş de dahil olmak üzere yol güvenliği bilinci • İnşaat aşamasında kullanılacak araçların türleri, sayısı ve sıklığı • Özellikle okulların veya çocukların bulunduğu diğer yerlerin yakınında bulunan yollar boyunca işaretlerin, görünürlüğün ve yolların genel güvenliğinin iyileştirilmesi için yerel topluluklar ve sorumlu makamlarla işbirliği yapılması. • Yollardaki inşaat faaliyetlerinin planlanması ve zamanlaması • Trafik ve yaya güvenliği ile ilgili eğitimler konusunda yerel topluluklarla işbirliği yapılması (örn. okul eğitim kampanyaları) • Trafik önlemlerinin ve proje yol kullanımının muhtarlarla paylaşılması • Şikayet Mekanizması 	<p>Arazi hazırlığı ve inşaat aşaması</p>	<p>Yüz yüze toplantılar Paydaş grubunun taleplerine bağlı olarak Çalışma alanlarına asılacak afişler vb. VASKİ web sitesi</p>	<p>Trafik ve ulaşım yönetimi ile ilgili şikayetlerin alınması durumunda (şikayet alınmadığı takdirde yıllık olarak)</p>	<p>Ç&S Danışmanı Denetim Danışmanı VASKİ İnşaat Firması Proje Yüklenicileri</p>

No	Hedef Grup	Katılım Konuları	Proje Aşaması	Katılım Yöntemi (Materyaller)	Sıklık	Sorumluluklar
PKP 5	-Tüm yerel topluluklar ve muhtarlar	<p>Projenin çevresel ve sosyal risklerinin yönetimi Hakkında bilgiler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Çevresel izleme programı Çevresel izleme sonuçları Projenin ilerleyişi hakkında genel bilgi 	<p>Arazi hazırlığı ve inşaat aşaması</p> <p>Operasyon aşaması</p>	<p>Muhtarlarla Toplantılar Broşürler VASKİ Web Sitesindeki Duyurular</p>	<p>Annually</p>	<p>Ç&S Danışmanı</p> <p>Gözetim Danışmanı</p> <p>VASKİ</p> <p>İnşaat Firması</p> <p>Proje Yüklenicileri</p>
PKP 7	Muhtemel Arazi Kullanıcıları	<ul style="list-style-type: none"> Projenin otlaklara erişimi sınırlayıp sınırlamadığının sorgulanması Herhangi bir sınırlama varsa yeni erişim yollarının sağlanması 	<p>Arazi hazırlığı ve inşaat aşaması & Operasyon aşaması</p>	<p>Çiftçilerle yüz yüze toplantılar ve istişareler</p>	<p>Monthly (6 times in 6 months) during each grazing season (summer)</p>	<p>Ç&S Danışmanı</p> <p>Denetim Danışmanı</p> <p>VASKİ</p>
PKP 6	Hassas/Dezavantajlı Bireyler/Gruplar	<p>Hassas/dezavantajlı bireylerin/grupların istihdamı ve diğer çıkarları Hakkında bilgiler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Engelli çalışanların işe alınması 	<p>İnşaat öncesi aşama</p> <p>Arazi hazırlığı ve inşaat aşaması</p>	<p>Odak grup toplantıları (engelli bireyler ve temsilcileriyle, engelli grubuna)</p>	<p>Altı ayda bir, inşaat faaliyetleri başlamadan önce bir kez</p>	<p>Ç&S Danışmanı</p> <p>Denetim Danışmanı</p>

No	Hedef Grup	Katılım Konuları	Proje Aşaması	Katılım Yöntemi (Materyaller)	Sıklık	Sorumluluklar
		<ul style="list-style-type: none"> Projeyle ilişkin genel bilgiler, çevresel ve sosyal etkiler, etki azaltma önlemleri, projenin izleme faaliyetleri Hassas/dezavantajlı bireyler/gruplar için özel tedbirler Özel dil (Arapça vb.) gereksinimleri karşılanacaktır 	Operation phase	bağlı olarak ilgili uzman eşliğinde)	Annually if no grievances are received (if any grievances are received from disadvantaged/vulnerable groups/individuals regarding the Project activities, within that month)	VASKİ İnşaat Firması Proje Yüklenicileri

4.4 Paydaşlara Geri Bildirim

Paydaş katılımı, PKP'nin geliştirilmesinden önce başlayan ve Projenin ömrü boyunca devam edecek olan sürekli bir süreçtir. VASKİ, Proje'nin ömrü boyunca belirlenen paydaşlarla aktif iletişim halinde olacaktır. Özellikle, VASKİ paydaşlardan Projenin Ç&S performansı ve belirlenen etki azaltma önlemlerinin ve Şikayet Mekanizmasının uygulanması hakkında geri bildirim isteyecektir. Projede, özellikle projeden etkilenen tarafları etkileyecek risk ve etkilere yol açan önemli değişiklikler olması durumunda, VASKİ bu risk ve etkiler hakkında bilgi verecek ve bu risk ve etkilerin nasıl azaltılacağı konusunda projeden etkilenen taraflara danışacaktır.

Hedeflenen paydaş gruplarının her biri için, bilgilendirme düzeyini artırmak amacıyla farklı bilgilendirme yöntemleri ve araçları kullanılabilir. Özellikle halkın katılımı toplantıları için, toplantı yeri/yerleri, saati ve tarihi ayarlanacak ve bu bilgiler etkinlikten en az yedi gün önce halka duyurulacak ve tüm topluluk üyelerinin yapılacak etkinlik hakkında bilgilendirilmesi sağlanacaktır..

PYB, hassas ve dezavantajlı bireylerin/grupların bilgiye erişim, geri bildirimde bulunma veya şikayetlerini dile getirme konusunda eşit fırsatlara sahip olmalarını sağlamak için özel önlemler olacaktır. Kamu iletişimi, sosyal ve vatandaş katılımı uzmanının görevlendirilmesi, tüm nüfus gruplarına proaktif erişimin sağlanmasına yardımcı olacaktır.

Hassas/dezavantajlı bireyler/gruplarla etkili bir şekilde etkileşim ve iletişim kurmak için benimsenecek stratejilerden bazıları şunlara yönelik olacaktır:

- VASKİ bünyesindeki sektörlerdeki hassas/dezavantajlı bireyler/gruplarla, proje tarafından desteklenen bilgi, tesis ve hizmetlere erişimle ilgili endişelerini/ihtiyaçlarını ve evlerinde, işyerlerinde ve topluluklarında karşılaştıkları diğer zorlukları anlamak için hedefe yönelik istişareler gerçekleştirmek.
- Bu gruplara ulaşmak için hassas/dezavantajlı bireylerin/grupların liderlerini ve kuruluşlarını belirlemek,
- Engelli örgütleri gibi mevcut sektör dernekleri aracılığıyla marjinal gruplara ilişkin bir veri tabanı oluşturmak,
- Hassas/dezavantajlı bireyler/gruplarla çalışan toplum liderleri, Toplumsal Kamu Kuruluşları (TKK'lar) ve STK'ların katılımını sağlayın,
- Uygun olduğunda bu nüfuslarla yüz yüze odak grup görüşmeleri düzenlemek.
- Hassas/dezavantajlı bireyler/gruplarla farkındalık yaratma ve paydaş katılımı, proje faaliyetlerini ve faydalarını tam olarak anlamalarını sağlamak için özel hassasiyetlerini, endişelerini ve kültürel duyarlılıklarını dikkate alacak şekilde gerçekleştirilecektir.

Bunlara ek olarak, çalışmakta olan paydaşlar için bu etkinliklerin zamanlaması, onların da istişare etkinliklerine katılabilecekleri şekilde düzenlenecektir veya bunlar için alternatif çözümler üretilenektir. Bu kişilerin paydaş katılımı faaliyetlerine katılabilmeleri için aşağıdaki ek destek veya kaynaklar sağlanacaktır. Bu noktada aşağıdaki önlemler alınmalıdır:

- Proje bilgileriyle ilgili yazılı materyallerin daha büyük yazı tiplerinde ve Kabartma yazı sisteminde sağlanması,
- İstişare etkinlikleri için erişilebilir mekanların seçilmesi ve/veya uzak bölgelerdeki (örneğin köylerdeki) insanlar için ulaşımın sağlanması,
- Hassasiyetlerine bağlı olarak savunmasız/dezavantajlı kişiler için küçük etkinlikler veya toplantılar düzenlemek (örneğin, bir işaret dili uzmanı eşliğinde işitme engelli bireylerle küçük bir toplantı),

- İlgili STK'larla (varsa) işbirliği içinde hassas/dezavantajlı bireyler/gruplarla etkinlikler/toplantılar veya istişare süreçleri düzenlemek (örneğin, bedensel engelliler için Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği'nin yardımıyla toplantı/etkinlik düzenlemek),
- İstişare etkinliklerinin zamanlaması, çalışan paydaşların katılabileceği şekilde düzenlenmelidir. Zamanlama ayarlandığı halde katılmayanlar için broşürler, aktif bir web sayfası, sosyal medya, yüz yüze bireysel toplantılar vb. organize edilebilir.

Projenin tüm aşamaları boyunca, web sitesi, şikayet mekanizması ve halka açık ve/veya bireysel toplantılar gibi tüm paydaş katılım faaliyetleri aracılığıyla toplanan yorumlar, Proje Yönetim Birimi (PYB) tarafından görevlendirilecek GM irtibat kişisi (ŞMİK), Halkla İlişkiler Asistanı gibi ilgili sorumlu personel tarafından değerlendirilmeye ve incelemeye tabi tutulacaktır.

Yüklenici ve VASKİ yetkilileri düzenli olarak iletişim halinde olacaktır. Gerektiğinde yüz yüze toplantı yapılacak ve yüklenici ile VASKİ periyodik olarak (aylık) bir araya gelecektir.

Yorumlar, içeriğine bağlı olarak hem PYB içinde hem de yüklenici(ler)in ilgili sorumlu personeli tarafından değerlendirilecek ve gözden geçirilecektir.

Yorum veya talep sahibi tarafından şikâyetin giderilmesi için önerilen çözüm yöntemiyle talebin veya yorumun karşılanamaması halinde alternatif çözümler aranacaktır (*daha fazla ayrıntı için bkz. Bölüm 7*). Değerlendirmeler sonucunda bir karar verilecek ve nihai karar, makul bir zaman aralığında karşılanamaması halinde gerekçeleri ile birlikte yorum/talebe ilişkin aksiyonların zaman çizelgesi ile birlikte yorum veya talepte bulunan paydaş(lar)a iletilecektir. Yorum anonim değilse, nihai karar paydaş(lar)ın tercih ettiği iletişim kanal(lar)ı aracılığıyla paydaş(lar)a iletilecektir. Ayrıca, bir Talep Kapatma Formu (bkz. Ek-C) doldurulmalı ve paydaş(lar) tarafından imzalanmalıdır.

Paydaşlar, projenin çevresel ve sosyal performansına ilişkin raporlama, PKP'nin uygulanması ve şikayet mekanizması da dahil olmak üzere proje geliştikçe bilgilendirilecektir.

İnşaat aşamasında, yol kısıtlamaları, su kesintileri ve diğer altyapı hizmet sınırlamaları için VASKİ ve/veya Yükleniciler tarafından iki (2) gün önceden sesli duyurular yapılacaktır. Çevresel ve sosyal performans göstergeleri aylık olarak VASKİ'nin web sitesi üzerinden paydaşlarla paylaşılacaktır.:

- Resmi Web Sitesi: <https://vaski.gov.tr/>

Projenin inşaat faaliyetlerinin başlaması ve tamamlanması, proje tasarımındaki değişiklikler ve işletmeye alma gibi önemli aşamaları, yerel medya kanalları aracılığıyla mümkün olduğunca paydaşlara iletilecektir.

VASKİ için hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesine göre, ÇSYP'nin nihai hale getirilmesinin ardından, paydaş belirleme aşamasında belirlenen etkilenen gruplar ve yerel STK'lar ile bir istişare toplantısı yapılmalıdır.

Paydaş Katılım Planı (PKP), tüm paydaşları ve Projeye olan ilgilerini belirlemek ve paydaşlarla etkili bir iletişim kurmak ve katılımı geliştirmek için gerekli usul ve esasları tanımlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu Plan, Proje ile yerel topluluklar arasında karşılıklı güven ve şeffaflığa dayalı uzun vadeli ilişkiler kurmayı amaçlamaktadır. PKP'nin uygulanması ile paydaşlar Proje, yatırımları, kurulum çalışmaları ve işletme faaliyetleri hakkındaki bilgilere zamanında erişebileceklerdir. Veriler hedeflenen gruplar için tamamen anlaşılır olacak ve danışma yerlerine erişim herkes için mümkün olacaktır.

Bu PKP aynı zamanda hassas grupların belirlenmesini ve bu grupların devam eden istişare ve katılım sürecine dahil edilmesini ve ilgili tüm tarafların sürece dahil edilmesini ve hiçbir grubun dışlanmamasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda PKP, Proje ile paydaşları arasındaki iletişimin yönetilmesi için faydalı bir araç olmayı amaçlamaktadır.

5 Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Uygulanması için Kaynak ve Sorumluluklar

VASKİ bünyesindeki daire başkanlıkları üç (3) farklı müdür yardımcısının sorumluluk alanına ayrılmıştır. Sadece İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ve Teftiş Kurulu Başkanlığı doğrudan VASKİ Genel Müdürü'ne bağlıdır. Genel Müdürün hiyerarşik olarak üstünde Genel Kurul ve Yönetim Kurulu yer almaktadır. VASKİ'nin organizasyon şeması aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

5.1 Kaynaklar

VASKİ, kendi yüklenicilerinin ve diğer yüklenicilerin performansı da dahil olmak üzere tüm Projenin çevresel ve sosyal performansından nihai olarak sorumludur. Operasyonel ve idari görevleri yürütmek üzere bir Proje Yönetim Birimi (PYB) kurulacaktır. PYB personeli VASKİ'nin kendi personeli olacaktır.

PYB, bu PKP'de ana hatlarıyla belirtildiği üzere Yüklenicilerle paydaş katılım faaliyetlerinin koordine edilmesinden birinci derecede sorumlu olacaktır. Şikayetlerin, soruların ve geri bildirimlerin toplanması, PYB'nin GM irtibat kişisinin (ŞMİK) ve Yüklenicilerin Ç&S Uzmanının doğrudan sorumluluğunda olacaktır.

VASKİ tarafından sağlanacak kaynaklar aşağıda verilmiştir:

- VASKİ'nin resmi web sitesinde proje özelinde bir alan,
- Şikayet kayıtları için elektronik bir veri tabanı,
- Paydaş katılım kayıtları,
- PKP gerekliliklerine uygun olarak kullanılacak basılı belgeler (kılavuzlar, broşürler, posterler, vb.).

Sorumlu personelin iletişim bilgileri henüz mevcut değildir. Bu nedenle, telefon numarası, adres, e-posta adresi, unvan vb. gibi iletişim bilgileri PKP'nin bu bölümünde güncellenmek üzere verilecektir.

Paydaşlarla kurulacak iletişim ve şikâyet çözüm mekanizması için yeterli bütçe ayrılacaktır. Bütçe proje bütçesine dahil edilmiştir.

5.2 Yönetim İşlevleri ve Sorumlulukları

VASKİ/PYB, PKP'nin uygulanması ve yüklenicilerle koordinasyonun sağlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanmasından sorumlu ana taraf olacaktır. Projenin paydaş katılımına ilişkin ayrıntılı rol ve sorumluluklar Tablo 5-1'de verilmiştir.

Tablo 5-1 Sosyal Katılım Çerçevesi için Roller ve Sorumluluklar

Kurum	Roller ve Sorumluluklar
İLBANK Proje Yönetim Birimi (PYB)	<ul style="list-style-type: none">• İLBANK tarafından üstlenilecek tüm paydaş katılım faaliyetlerinin çevresel ve sosyal yönetim sistemlerine dahil edilmesi,• Paydaş katılımının ilerlemesini ve sonuçlarını üst yönetime ve çalışanlara iletmek için dahili bir sistem geliştirmek,• Şikayet mekanizması ve paydaş katılımı konularıyla ilgili süreçlerin düzgün bir şekilde uygulanmasını sağlamak için PUB'ların oluşumunun hızlandırılması ve izlenmesi,• Şikayet mekanizması ve paydaş katılımı konularına ilişkin süreçlerin düzgün bir şekilde uygulanması için tarafların koordine edilmesi.

Kurum	Roller ve Sorumluluklar
VASKİ Proje Uygulama Birimi (PUB)	<ul style="list-style-type: none"> Bu PKP'nin uygulanması, İLBANK PYB ile yakın işbirliği içinde PKP faaliyetlerinin planlanması ve uygulanması, VASKİ'nin PKP ile ilgili faaliyetlerinin İLBANK Yönetim Kurulu'na bildirilmesi, Sahaya özgü proje sorunları için PEK'lere/paydaşlara erişim Bölgesel ve il düzeyinde sosyal yardım, PKP faaliyetlerinin uygulanmasına ilişkin İLBANK PYB'ye raporlama yapılması, PKP'de tanımlanan şikayet mekanizmasının düzgün bir şekilde yürütülmesi ve İLBANK PYB'nin genel uygulama durumu hakkında bilgilendirilmesi.
ŞM Odak Noktası & ŞM İrtibat Kişisi (ŞMİK)	<ul style="list-style-type: none"> PUB'da ŞM için bir odak noktası olarak hareket etmek, Kayıtların tutulması ve proje ile ilgili şikayetlerin takip edilmesi, Proje ile ilgili şikayetlerin çözüm sürecini yönetmek ve koordine etmek, İlgili uyumsuzluk sorunları veya paydaş katılımı ve diğer Proje faaliyetleri ile ilgili tekrar eden sorunlar için şikayet kayıtlarının incelenmesi, Yüklenici düzeyinde ŞM temaslarının koordine edilmesi ve izlenmesi, Tüm farklı ŞM kademelerinden proje ile ilgili şikayetlerin toplanması, PUB ve yönetimin çözüm süreci hakkında bilgilendirilmesi Proje ile ilgili derlenmiş ŞM raporlarının hazırlanması Yüklenicilerin şikayet kayıtlarının ve şikayetlerin çözüm sürecinin izlenmesi ve aylık ilerleme raporlarında PUB'a raporlanması Şikayetlere yanıt vermek/çözüm bulmak için PUB ile iletişimin sürdürülmesi
Ç&S Danışmanı (MGS)	<ul style="list-style-type: none"> Proje Sahibine gerekli bilgilerin sağlanması, Kamu ve STK'lar için bilgilendirme ve halkın katılımı (ÇSYP tanıtım) toplantısının gerçekleştirilmesi, Bu PKP'nin Proje paydaşlarının endişeleri/görüşleri doğrultusunda sonuçlandırılması Proje Sahibine, proje ile ilgili çevresel ve sosyal etkileri ve riskleri ve riskleri ve potansiyel olumsuz etkileri önlemek, azaltmak ve hafifletmek için uygulanan ilgili önlemleri kapsayan ÇSYP beklentileri ve taahhütleri hakkında bir çalıştay düzenlemek ve yürütmek
Denetim Danışmanı	<ul style="list-style-type: none"> Projenin, alt projelerin uygulanması sırasında Ç&S Belgelerinde (ÇSYP ve PKP) belirtilen metodolojiye ve diğer gerekliliklere uymasını sağlamak, Yüklenicilerin şikayetlerin kaydedilmesi ve çözümlenmesinin izlenmesi ve bunların aylık ilerleme raporlarında VASKİ PUB'a raporlanması, Şikayetlerin takibi için PUB GM Odak Noktası ile iletişimin sürdürülmesi, Şikayetlerin takibi için VASKİ PUB GM Odak Noktası ile iletişime geçilmesi.
Toplumsal Katılım Görevlileri (Yüklenici)	<ul style="list-style-type: none"> Yüklenici şikayetlerinin kaydedilmesi ve çözümlenmesinin izlenmesi ve bunların aylık ilerleme raporlarında PUB'lara raporlanması, Şikayetlerin takibi için PUB GM Odak Noktası ile iletişimin sürdürülmesi, Paydaş Katılım/Danışma Toplantılarının ve kamuoyu bilgi paylaşımına ilişkin ilgili etkinliklerin düzenlenmesi ve yürütülmesi, İLBANK PYB ve VASKİ'yi paydaşlarla olan ilişkileriyle ilgili her türlü konuda bilgilendirmek,

Kurum	Roller ve Sorumluluklar
	<ul style="list-style-type: none">• Yerel toplulukların her türlü çevresel ve sosyal konuda bilgilendirilmesi (örneğin gürültü, titreşim, su kalitesi izleme, toplum sağlığı ve güvenliği, vb.)• VASKİ PUB'nin ŞM gerekliliklerine uygun olarak çalışmaların başlamasından önce hem projenin Ç&S performansı hem de alt yükleniciler de dahil olmak üzere işgücü için bir şikayet mekanizmasının geliştirilmesi ve uygulanması.

6 Şikayet Mekanizması

Şikayetlerin yönetilmesi, önlenmesi, en aza indirilmesi ve etkili bir şekilde ele alınması, sağlam bir paydaş katılımı stratejisinin ayrılmaz bir parçasıdır. Deneyimler, önemli sayıda şikâyetin yanlış anlamalardan kaynaklandığını ve bu tür şikâyetlerin topluluklarla proaktif ve tutarlı etkileşim yoluyla önlenebileceğini veya azaltılabileceğini göstermektedir. Katılım aynı zamanda toplumun endişelerinin önceden tahmin edilmesine ve gözden geçirilmesine ve bunların şikâyetlere dönüşmesini önlemeye yardımcı olur. Bu nedenle, DB'ye göre aşağıdaki Şikayet Mekanizması (ŞM), inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamaları da dahil olmak üzere Projenin ömrü boyunca VASKİ/PUB tarafından uygulanacaktır.

ŞM'de görüş/şikâyetlerin Türkçe ve Kürtçe olarak alınması sağlanacak, geliştirilen ŞM'de neredeyse herkes Türkçe kullandığı için başka bir dil kullanılmasına gerek kalmayacak.

Başvurularda kullanılan şikâyet kanalları Türkçe olarak yayınlanacaktır. ŞM formları ve istişare kayıtları Türkçe olarak tutulacak ancak istişare toplantılarında ve şikâyet mekanizmasında muhtarlar Türkçe bilmeyen ve Kürtçe konuşan kişilere tercüman sağlayacak. Başka dillere ihtiyaç duyulması halinde tercüman sağlanacaktır.

Şekil 6.1 Şikayet Akış Şeması

Alt proje düzeyinde şikâyet ve taleplerin iletilmesi: Belediye düzeyindeki PUB'ler, aşağıda listelendiği şekilde şikâyet ve taleplerin iletilmesi için birden fazla kanala sahip olan ŞM'ler kuracaktır:

- Web sitesi: <https://www.vaski.gov.tr/tr/iletisim>
- E-posta: info@vaski.gov.tr
- Telefon numarası: +90 432 217 17 43 and +90 432 217 17 44 and +90 432 217 17 45
- Yardım hattı: Alo 185
- Fax numarası: +90 312

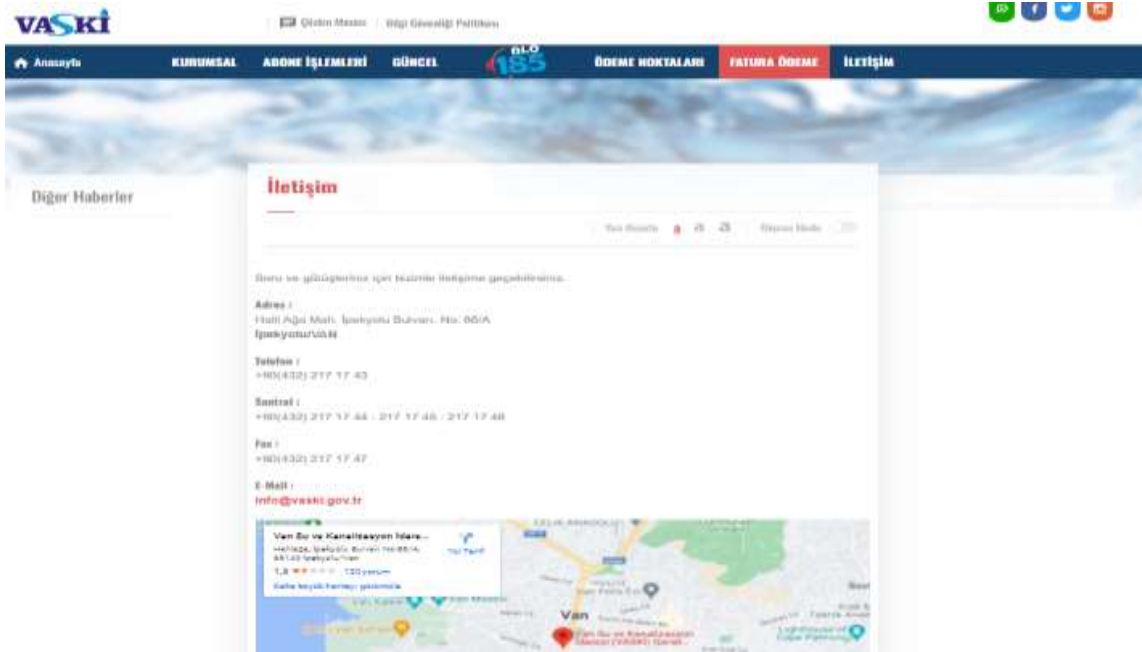
Resmi Mektup / Dilekçe İçin Adres: Halil Ağa Mah. İpekyolu Bulvarı. No: 86/A İpekyolu/VAN

VASKİ internet sitesinde, VASKİ faaliyetlerine ilişkin şikâyet/taleplerin iletildiği ve çözüm sürecinin takip edildiği mekanizma olan İletişim (İletişim) sayfası bulunmaktadır (bkz. Şekil 6.2). Ayrıca VASKİ'nin web sitesinin ana sayfasının birçok bölümünde sosyal medya hesaplarına ilişkin bilgiler ve şikâyetlerin iletebileceği telefon numaraları (Alo 185 hattı gibi) yer almaktadır.

Şekil 6-1 VASKİ Web Sitesi Ana Sayfası

İletişim Sayfasında VASKİ'nin adres, telefon, faks, e-posta bilgilerini gösteren lokasyon bilgisi bulunmaktadır. İletişim sayfası Şekil 6.3'te gösterilmektedir.

Şekil 6-2 Web Sitesindeki İletişim Sayfası

VASKİ'nin çevrimiçi şikayet veri tabanında iki farklı şikayet mekanizması aracı bulunmaktadır. Bunlar "Çözüm Masası" (bkz. <https://test.vaski.gov.tr/basvuru/cozum-masasi.aspx.html>) ve "Hizmet Denetim Sistemi"dir (bkz. <https://www.vaski.gov.tr/basvuru/hds.aspx>). Her iki şikayet mekanizması aracı da su şebekesi ile ilgili sorunlara anında çözüm üretebilmek amacıyla VASKİ'nin ilgili birimlerine veri tabanı üzerinden bildirilen sorun ve mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Her ikisi için de anonim bir seçenek yoktur. İlgili veri tabanına ait görsel Ek-M'de verilmektedir.

Çalışanlara yönelik ŞM (hem VASKİ personeli hem de yüklenici ve alt yüklenici çalışanları için geçerlidir) DB ÇSS2 doğrultusunda kurulmuştur. Alt projenin finansman yaşam döngüsü boyunca çalışanlara yönelik ŞM'nin uygulanması sağlanacaktır. PUB, yüklenicilerden işe başlamadan önce alt yüklenicileri de içeren işgücü için bir şikayet mekanizması geliştirmelerini ve uygulamalarını talep etmektedir. Taşeronlar, çalışanların şikayet mekanizmasının ayrıntılı bir tanımını içerecek işgücü yönetimi prosedürlerini hazırlayacaklardır.

Çalışanlar işe başladıkları sırada çalışan hakları, temel iş sağlığı ve güvenliği, şikayet mekanizması ve işleyişi hakkında bilgilendirilir. Çalışan el kitaplarında ve/veya bülten panolarında güncel bir iletişim noktaları listesi bulunmaktadır. Şikâyet mekanizmasına ilişkin tüm süreçler çalışanların anlayabileceği bir dille aktarılmaktadır. Çalışan haklarına ilişkin bir uyuşmazlık ortaya çıktığında, sorunu yaşayan çalışanın ve yöneticisinin gayri resmi olarak bir araya gelerek, şikayet mekanizmasına veya yasal yollara başvurmadan sorunu çözmesi esastır.

Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin herhangi bir önlem alınmayan bir tehlike ve risk tespit ettiğinde, bu tehlike ve risk hakkında çalışanların seçtiği çalışan temsilcisi, iş güvenliği uzmanı ve/veya işyeri hekimine bilgi verir. Çalışan temsilcisi, tehlike ve riskin ayrıntılarını varsa iş sağlığı ve güvenliği kuruluna, yoksa işveren/işveren vekiline iletir ve değerlendirilmesini ister. Sorunun çözülmemesi halinde iş yerlerinde bulunan şikayet kutuları aracılığıyla yüklenici/alt yüklenici düzeyinde görevlendirilen ŞM irtibat kişilerine başvurularak tüm yasal hakları saklıdır. Çalışan hakları ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin talepler, çalışanların kolayca erişebileceği alanlara yerleştirilen şikayet kutularında toplanmaktadır. Toplanan şikayet ve öneriler, şikayet mekanizmasının temel sürecinde belirlenen sürelerle uygun olarak gerçekleştirilir.

Başvurular değerlendirildikten sonra, yakın, acil ve hayati tehlike devam ederse, bir bildirim İşçi Hayatı İletişim Merkezi, ALO 170 hattı veya ilde faaliyet gösteren İl Çalışma ve İş Kurumları Müdürlüklerine doğrudan yapılabilir. Taleplerin alınmasıyla birlikte iş akış şemasına uygun olarak iş akışı şikayet mekanizması gerçekleştirilir.

VASKİ/PUB Ekibi çalışma koşullarıyla ilgili şikayetleri ele almaya hazır olacaktır. VASKİ/PUB Ekibi, tüm proje çalışanlarının kolayca erişebileceği bu dahili ŞM'yi kullanarak doğrudan ve sözleşmeli çalışanlar için şikayetleri değerlendirecek ve çözümler önerecektir..

VASKİ/PUB Ekibi, Dünya Bankası tarafından finanse edilen projelerde cinsel sömürü ve istismar ile cinsel taciz (CSİ/CT) ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (TCDŞ) vakalarının önlenmesine ilişkin Dünya Bankası tarafından hazırlanan rehber⁵ hakkında bilgilendirilecektir. TCDŞ ve CSİ/CT ile ilgili şikâyetler, toplumdan gelen olumsuz tepkiler nedeniyle bir sessizlik kültürü yaratabilmektedir. CSİ/CT şikâyetleri birbirinden ayrılarak ilgili kurumlara bildirilmelidir. CSİ/CT mağduriyetlerinde mağdurun korunması ve gizli bilgilerin açığa çıkmasının ve yeni bir mağduriyet yaratılmasının önlenmesi amacıyla gizlilik ve etik dosyalama bilgilerine dikkat edilmelidir. Ayrıca şikâyetlerle ilgilenen yetkililerin bu tür konuları gizlilik içerisinde ve tarafsız bir yaklaşımla ele alması gerekmektedir.

Kamuoyunun şikâyet, istek, öneri ve görüşleri, VASKİ tarafından görevlendirilecek ŞM irtibat kişisi (ŞMİK) aracılığıyla kayıt altına alınacaktır. Tüm şikayetler, gerçek olup olmadıklarına ve Proje faaliyetleriyle ilgili olup olmadıklarına göre sınıflandırılmak üzere incelenir. Bir şikayetin gerçek olmaması veya Proje faaliyetleriyle ilgili olmaması nedeniyle araştırılması uygun görülmediği takdirde, şikayet sahibine şikayetin neden takip edilemediğine ilişkin bir açıklama yapılacaktır. VASKİ bünyesinde

⁵DB İyi Uygulama Notu: Büyük İnşaat İşlerini İçeren Yatırım Projesi Finansmanında Cinsel Sömürü, İstismar ve Cinsel Tacizin (CSİ/CT) Ele Alınması (2020).

Alındı: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/6325115831653185860290022020/original/ESFGPNSEASHinmajorcivilworks.pdf>

alınan şikâyetler değerlendirilerek ilgili birimlere iletilmektedir. Uygun şikâyetlere, ÇSYP ve PKP'de tanımlanan Projenin sosyal ve çevresel gerekliliklerine göre yanıt verilir.

Doğrudan telefon görüşmeleri, e-postalar, yüz yüze toplantılar/iletişimler ve Web Sitesi aracılığıyla alınan tüm şikâyetler kayda alınır ve kayıt işleminden sonra TİG, şikâyetçiye iletişime geçerek proje yanıt sürecini ve şikâyetin çözümünü on (10) iş günü içinde açıklar. Çözümün geliştirilmesi, ilgili kişi(ler) ile danışma gerektirebilir. Talep sahibi, izlenen metodoloji hakkında bilgilendirilecektir. Her talep, en üst düzeyde dikkat, özen, adil ve tarafsızlıkla değerlendirilmelidir.

Çözüm önerileri ikinci bir bildirimle şikâyetçiye iletilir. Önerilen çözüm şikâyetçi tarafından kabul edilirse VASKİ, şikâyeti 15 iş günü içinde ele alacak ve şikâyeti çözmek için düzeltici önlemleri alacaktır.

Proje ile ilgili olarak toplanan şikâyetlerin Ek A'da yer alan Talep Formlarına kaydedilmesi ve ardından Şikâyet Veri Tabanına kaydedilmesi gerekmektedir (bkz. Ek-B). Şikâyet kayıt formları, ilgili ŞM Ekibi üyesine (PYB Ekibinin Sosyal Uzmanı veya Yüklenicinin Ç&S Uzmanı) aynı gün içinde (mümkünse şikâyet alınır alınmaz) gönderilecektir. Şikâyetin alınmasından sonraki iki (2) iş günü içerisinde ŞMİK tarafından şikâyetçiye şikâyetin alındığını ve değerlendirildiğini belirten bir bildirim gönderilmelidir.

Süreç, Şikâyet Veritabanı Formu ve Şikâyet Takip-Takip Formu (Bkz. Ek-B ve Ek-E) aracılığıyla izlenecektir. PUB Ekibi, Ayrıca, Proje kapsamında oluşturulacak şikâyet kaydına erişim sağlayacak ve sürekli olarak ŞMİK veya PYB Sosyal Uzmanı tarafından güncellenecektir. Şikâyet İzleme Tablosu, şikâyetçi/önerici bilgilerini, şikâyet/öneri alım tarihini, şikâyetçiye geri bildirim tarihini ve yöntemini, şikâyetin mevcut durumunu (açık, gözden geçirme altında, kapatıldı, reddedildi) ve bu mevcut durumun açıklamalarını (örneğin, neden reddedildiği gibi) içerecektir. Kapanma/reddetme ve geri bildirim tarihlerini içerecektir. Yüklenicilerden ve alt yüklenicilerden gelen şikâyetler, Yüklenicilerin Ç&S Uzmanı tarafından ŞMİK'ye iletilecek ve şikâyet kayıt formları kullanılarak ŞMİK tarafından kaydedilecektir. Aynı gün içinde, Şikâyet Kayıt Defteri ve Şikâyet Veritabanı'na veri girişi yaparak PYB Ekibinin erişimine açılacaktır.

Bu süre içerisinde şikâyetin yönetilmesinden sorumlu ilgili taraflar şikâyetçi ile her zaman iletişim halinde olacak ve tüm iletişim İstişare Formları aracılığıyla ŞM sistemine kayıt altına alınacaktır (bkz. Ek-D). Kararın uygulanmasının tamamlanmasının ardından şikâyet kapatılır. Şikâyet kapatıldıktan veya ortadan kaldırıldıktan sonra üçüncü bildirimle şikâyet sahibine bilgi verilecek ve ilgili kayıtlar (Şikâyet Kapatma Formu, Şikâyet Kaydı vb.) saklanacaktır.

Şikâyetçi ile alternatif bir anlaşma yapılmadığı sürece şikâyetler, başvuru gününden itibaren otuz (30) iş günü içerisinde kapatılır. Şikâyetlerin otuz (30) iş günü içerisinde çözülmemesi halinde hafifletici nedenler belgelenir ve raporlanır.

Şikâyetin çözümlenmesi ve sonucun şikâyetçiye iletilmesinin ardından atanacak ŞMİK gerekli imzaları alır ve Talep Kapanış Formu'nu (bkz. Ek-C) doldurarak şikâyeti kapatır.

Kararın kabul edilmemesi halinde yeniden görüşülecek ve revize edilmiş bir karar önerilebilecek. Sonuçta PUB'lar projeye ilgili alınan, çözümlenen ve bekleyen taleplerin birleştirilmesi, izlenmesi ve raporlanmasından sorumlu olacak. Tüm bu veriler PUB tarafından her ayın sonunda raporlanmak üzere derlenecektir.

PUB'un ortaya çıkan sorunları hızlı bir şekilde çözememesi durumunda, uzun vadeli bir düzeltici faaliyet belirlenecektir. Talep kabul edildikten sonra önerilen düzeltici faaliyet ve bu faaliyetin takibi hakkında başvuru sahibine bilgi verilecektir. PUB'un şikâyet mekanizması yoluyla dile getirilen belirli bir sorunu çözemediği veya talebin herhangi bir eylem gerektirmediği durumlarda, sorunun neden ele alınmadığına ilişkin ayrıntılı bir açıklama/gerekçe sunulacaktır. Yanıt ayrıca, sonucun tatmin edici olmaması durumunda başvuru sahibinin şikâyetine nasıl devam edebileceğine ilişkin bir açıklama da içerecektir.

Şikayetin Sınıflandırılması

Geri bildirimler ve şikayetler ciddiyetine, sıklığına ve daha da önemlisi hassasiyetine göre sınıflandırılacaktır. Şikayet kategorileri, açıklamalar ve sorumlu taraflar aşağıda sunulmaktadır (bkz. Tablo 6.1).

Tablo 6-1 Şikayetin Sınıflandırılması

Projeyle İlgili Şikayet		
Kategori	Açıklama	Sorumlu Taraf
Seviye 1	Hemen bir yanıt verilebildiğinde ve/veya ŞMİK ve PYB Ekibi zaten bir çözüm üzerinde çalışıyorsa	• ŞMİK • PUB
Seviye 2	Proje takvimini etkilemeyecek veya İLBANK ve Dünya Bankası'nın itibarını etkilemeyecek bir defaya mahsus şikâyetler	• ŞMİK • PUB
Seviye 3	Projeyi veya İLBANK ve/veya Dünya Bankası'nın itibarını tehlikeye atabilecek tekrarlanan, kapsamlı ve yüksek profilli şikâyetler	• ŞMİK • PUB • İLBANK PYB • Dünya Bankası tarafından atanan Dış Uzman (gerektiğinde)
Worker Grievances		
Kategori	Açıklama	Sorumlu Taraf
Seviye 1	Hemen bir yanıt verilebildiğinde ve/veya ŞMİK ve VASKİ/Yüklenici Toplumsal Katılım Görevlileri halihazırda bir çözüm üzerinde çalışıyorsa	• Ç&S Birimi • PUB
Seviye 2	Projeyi veya Bankanın itibarını tehlikeye atabilecek tekrarlanan, kapsamlı ve yüksek profilli şikâyetler	• Ç&S Birimi • PUB • İLBANK PYB • Dünya Bankası tarafından atanan Dış Uzman (gerektiğinde)

* Mümkün olduğunda, tüm tarafları memnun edecek dengeli ve adil çözümler bulma olasılığını artırmak için sorumlu taraflar arasına üçüncü bir taraf ve şikâyetçilerin bir temsilcisi dahil edilebilir.

Şikâyet grupları içerisinde yer alan her kurum, merkezi bir şikâyet veri tabanı oluşturarak ve her başvuru sahibine ayrı bir kayıt numarası vererek taleplerini ve beyanlarını kaydetmek/takip etmekten sorumludur. Yukarıda belirtildiği gibi VASKİ tarafından sunulan Şikâyet Mekanizması araçlarının dışında, herhangi bir iç ve dış paydaş ve etkilenen grupların Ç&S Ekibi tarafından sunulan çözümlerden memnun olmaması veya daha üst düzey açıklama talepleri olması durumunda, şikâyet/talep/öneri aşağıda belirtilen iletişim adreslerinden paylaşılabilir.

İLBANK, finanse ettiği her uluslararası projeye ilgili şikâyetleri almak, değerlendirmek ve ele almak amacıyla Eylül 2021'de şeffaf ve kapsamlı bir ŞM kurmuştur ve ilgili mekanizma, Proje süresince mevcut olacaktır.

İLBANK, ŞM'si için çeşitli alım kanalları içermektedir:

- Web Sitesi: <https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgiedinmeuluslararası>
- E-Posta: bilgiuidb@ilbank.gov.tr and etikuidb@ilbank.gov.tr
- Telefon: +90 0312 508 79 79
- Fax Numarası: +90 312
- Resmi Yazı/Dilekçe Adresi: İLBANK Uluslararası İlişkiler Departmanı, ŞGM Ekibi (mektuplar kişisel veya gizli olarak işaretlenmelidir)– Emniyet Mahallesi Hipodrom Caddesi No:9/21 Yenimahalle/ANKARA

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi: CİMER, Türk vatandaşları, tüzel kişiler ve yabancılar için merkezi bir şikayet sistemi sağlamaktadır. CİMER, Proje paydaşlarının Proje ile ilgili şikayetlerini ve geri bildirimlerini doğrudan devlet yetkililerine iletebilecekleri alternatif ve iyi bilinen bir kanal olarak hizmet verecektir.

- www.cimer.gov.tr
- Çağrı merkezi: 150
- Telefon: +90 312 525 55 55
- Fax numarası: +90 0312 473 64 94
- Resmi Yazı/Dilekçe Adresi: Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı Kızılırmak Mah. Mevlana Bulvarı No:144 Çankaya/ANKARA
- Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığına gönderilen posta
- Valilikler, bakanlıklar ve kaymakamlıkların halkla ilişkiler masalarında bireysel başvurular.

Yabancılar İletişim Merkezi: YİMER, yabancılar için merkezi bir şikayet sistemi sağlamaktadır. YİMER, Proje paydaşları için Proje ile ilgili şikayetlerini ve geri bildirimlerini doğrudan devlet yetkililerine iletmek için alternatif ve iyi bilinen bir kanal olarak mevcut olacaktır.

- www.yimer.gov.tr
- Çağrı merkezi: 157
- Telefon: +90 312 5157 11 22
- Fax numarası: +90 0312 920 06 09
- Resmi Yazı/Dilekçe Adresi: Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Çamlıca Mahallesi 122. Sokak No: 4 Yenimahalle/ANKARA
- Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığına gönderilen posta
- Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Genel Müdürlüğündeki bireysel başvurular

7 İZLEME VE RAPORLAMA

VASKİ, paydaş katılım sürecini dikkate alarak Projeyi ömrü boyunca izleyecektir. Onaylanan PKP yılda iki kez gözden geçirilecek ve projedeki gelişmelere ve kamuoyunun beklenmedik tepkilerine göre gerekirse güncellenecektir. VASKİ tarafından kurulan Şikayet Mekanizması etkili bir şekilde kullanılacak ve Şikayet Mekanizması'nın çıktılarının istatistiksel özeti, alınan, çözülen ve çözülmeyen tüm talepler, Şikayet Kaydı, Şikayet İzleme Tablosu ve Aylık olarak Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları (ÇSİR'ler) ile birlikte İLBANK'a bildirilecektir. Aylık raporlama ile toplam şikâyet sayısı, aylık şikâyet sayısı, şikâyetlerin konularına göre dağılımı, cinsiyeti, 7 gün içinde cevaplanan şikâyetler, 30 gün içinde çözümlenen şikâyetler, liste vb. gereklidir.

Paydaş katılımı ve şikayet mekanizması, Şikayet Kaydı ile birlikte ÇSİR'lerde özel bir bölümde sunulacaktır.

Proje ilerleme raporlarının bir parçası olarak, GM'nin ve performansının düzenli olarak Banka'ya raporlanması gerekecektir. Şikayet istatistikleri, proje ilerleme raporlarında üç ayda bir Dünya Bankası'na rapor edilmelidir. Bir dizi Kilit Performans Göstergesi (KPG) de izlenecek ve aşağıdaki parametreler de dahil olmak üzere proje tarafından düzenli olarak proje ilerleme raporuna entegre edilecektir:

- I. Bir raporlama döneminde alınan tüm şikayetlerin sayısı,
- ii. Raporlama dönemi içerisinde alınan taleplerin dağılımı (cinsiyet, il, tür vb.),
- iii. Öngörülen zaman çizelgesi dahilindeki kararların sayısı ve yüzdesi ve
- iv. Açıklanan nedenlerle 30 günden fazla süredir açık olan şikâyet sayısı.

Şikayetlerin Raporlanması

Talep kayıtları.

- Yüklenici/Alt Yüklenici tarafından ilgili VASKİ'ye aylık olarak,
- Danışman Firma ve Yüklenici/Alt Yüklenici tarafından ilgili VASKİ ve PUB ŞM İrtibat Kişisine aylık olarak,
- Aylık olarak VASKİ'ye PUB ŞM İletişim Kişisi gönderilmelidir. VASKİ'nin ŞM irtibat kişisi ŞM ile ilgili aylık raporları PUB'a sunacaktır. Yüklenici ŞM irtibat kişisi inşaat danışmanlık firmasına aylık raporlar sunacaktır. İnşaat Danışmanlık Firması GŞM irtibat kişisi aylık raporları VASKİ ve PUB'a sunacaktır. PUB, ŞM ile ilgili aşağıdaki konularda güncel bilgileri içeren Şikayet Kayıt Tablosu (Ek-F) üzerinden Bakanlığa aylık raporlar sunacaktır ve Bakanlık, Dünya Bankası'na üç aylık raporlar sunacaktır:
 - ŞM uygulamasının durumu (prosedürler, eğitim, halkı bilinçlendirme kampanyaları, bütçeleme vb.),
 - Alınan taleplerin (başvurular, öneriler, şikayetler, talepler, olumlu geri bildirimler) sayısı ve çözülen şikayetlerin sayısına ilişkin sayısal veriler,
 - Talep ve yanıt türlerine, sunulan sorunlara ve çözülmemiş şikâyetlere ilişkin nitel veriler, Alınan aksiyona (yanıt) göre memnuniyet düzeyi,
 - Alınan herhangi bir düzeltici önlem.

VASKİ, PUB'a aylık olarak aşağıdaki konularda güncel bilgileri içeren ŞM'ye ve Aylık Raporlara ek olarak bir Şikayet Kayıt Tablosu sunacaktır:

- ŞM uygulamasının durumu (prosedürler, eğitim, halkı bilinçlendirme kampanyaları, bütçeleme vb.),
- Alınan taleplerin (başvurular, öneriler, şikayetler, talepler, olumlu geri bildirimler) sayısı ve çözülen şikayetlerin sayısına ilişkin sayısal veriler,
- Talep ve yanıt türlerine, sunulan sorunlara ve çözülmemiş şikayetlere ilişkin nitel veriler, Alınan aksiyona (yanıt) göre memnuniyet düzeyi,
- Alınan herhangi bir düzeltici önlem.

Yüklenici/alt yüklenici, aşağıdaki konularda güncel bilgileri içeren bir ek olarak danışman firma VASKİ'ye Şikayet Kayıt Tablosu ve aylık raporlar sunacaktır:

- ŞM uygulamasının durumu (prosedürler, eğitim, halkı bilinçlendirme kampanyaları, bütçeleme vb.),
- Alınan taleplerin (başvurular, öneriler, şikayetler, talepler, olumlu geri bildirimler) sayısı ve çözülen şikayetlerin sayısına ilişkin sayısal veriler,
- Talep ve yanıt türlerine, sunulan sorunlara ve çözülmemiş şikayetlere ilişkin nitel veriler, Alınan aksiyona (yanıt) göre memnuniyet düzeyi,
- Alınan herhangi bir düzeltici önlem.

Danışman Firma, aşağıdaki konularda güncel bilgileri içeren Şikayet Kayıt Tablosu ve Aylık Raporları VASKİ ve PYB'ye ek olarak sunacaktır:

- ŞM uygulamasının durumu (prosedürler, eğitim, halkı bilinçlendirme kampanyaları, bütçeleme vb.),
- Alınan taleplerin (başvurular, öneriler, şikayetler, talepler, olumlu geri bildirimler) sayısı ve çözülen şikayetlerin sayısına ilişkin sayısal veriler,
- Talep ve yanıt türlerine, sunulan sorunlara ve çözülmemiş şikayetlere ilişkin nitel veriler, Alınan aksiyona (yanıt) göre memnuniyet düzeyi,
- Alınan herhangi bir düzeltici önlem.

Tablo 7.1, ÇSİR'lerde belgelenmesi gereken PKP performansına ilişkin kapsamlı bir dizi gösterge önermektedir. Ayrıca şikâyetlerin takibi Ek-E'de sunulan Şikâyet İzleme Tablosu aracılığıyla gerçekleştirilecektir.

Tablo 7-1 Kilit Performans Göstergeleri

Proje Aşaması	Gösterge	Doğrulama Yöntemi	Değerlendirme Sıklığı	Sorumlu Taraf	Hedef
İnşaat öncesi	VASKİ PUB ekip üyelerinin atanması	Bu personelin atama mektupları	Aylık	Ç&S Danışmanı Süpervizör Danışman VASKİ	VASKİ PUB ekip üyelerinin atama sürecinin ardından
	ÇSYP, PKP, Şikayet Mekanizması vb. proje dokümanlarının tanıtılması amacıyla Paydaş katılım faaliyetlerinin düzenlenmesi.	Paydaş katılım belgeleri (bildirim belgeleri, katılım formları, fotoğraflar, toplantı tutanakları, HKT sunumu, paydaş katılım faaliyetlerinin türü, katılımcı paydaşların sayısı ve türü vb.)			Gerçekleştirilen faaliyet sayısının artması, Katılımcı sayısında artış, Farklı türde paydaşların (grup veya kişi olarak) sayısındaki artış takip edilecektir.
	Proje için yeni bir Şikayet Mekanizmasının kurulması, veya mevcut Şikayet Sisteminde Projeye özel ayarlamalar yapılması	Mevcut Şikayet Veri Tabanı (Projeye özel) verimli çalışıyor			Alınan şikayet sayısında azalma, Şikayet kapatma oranındaki artış (kapatılan şikayetler/toplam şikayet sayısı), Şikayet kapatma süresinin azalması, Hedef zaman dilimi içerisinde kapatılmayan sıfır şikayet takip edilecektir
Arazi Hazırlığı, İnşaat ve İşletme	Şikayet, talep ve önerilerin toplanması (Ş/T/Ö)	Şikayet Veritabanı (projeye özel), şikayet kaydı	Aylık	Ç&S Danışmanı Süpervizör Danışman VASKİ	Şikayet, talep ve önerilerin toplanması takip edilecek ve izlenecektir.
	Şikayet/talep/önerilerin sayısı ve yüzdesi	Şikayet Veritabanı (projeye özel) • Alınan ve çözümlenen (çözülen/alınan) şikayetlerin/taleplerin/önerilerin (ş/t/ö) sayısı ve yüzdesi • Çözülemediklerin sayısı (ş/t/ö) (neden çözümlenemediğinin açıklamasıyla birlikte) ve yüzdesi (çözülmedi/alındı)			Şikayet/talep/önerilerin sayısı ve yüzdesi izlenecek ve izlenecektir.

Proje Aşaması	Gösterge	Doğrulama Yöntemi	Değerlendirme Sıklığı	Sorumlu Taraf	Hedef
		<ul style="list-style-type: none"> Değerlendirilmeyen (ş/t/ö) sayısı (neden değerlendirilmediğine ilişkin açıklamayla birlikte) ve yüzde (değerlendirilmeyen/alınmayan) Şikayet türleri Ortalama Şikayet Kapanış Süresi 			
	Şikayet, talep ve önerilerin ilgili olduğu genel konular	Şikayet Veritabanı (projeye özel) <ul style="list-style-type: none"> Şikayet, talep ve öneri konularının yüzdeleri (örn. şikayetlerin %15'i su kesintisi saatleriyle ilgili, taleplerin %35'i bozulan yolların hızlı bir şekilde onarılmasıyla ilgili vb.) 	Aylık	Ç&S Danışmanı Süpervizör Danışman VASKİ	Şikayet, istek ve önerilere ilişkin genel hususlar takip edilecektir.
	Proje kapsamında farkındalığın artırılması ve bilgilendirme etkinliklerinin yapılması	Belgeler (toplantı tutanakları, fotoğraflar, broşürler, katılım formları vb.)			Proje kapsamında farkındalığın artırılmasına yönelik bilgilendirme etkinlikleri düzenlenecek.

7.1 PKP Uygulamasının Nasıl İzleneceği ve Raporlanacağına Özet

PKP'nin tüm proje faaliyetlerine tam olarak entegre edilmesini ve uygulanmasını sağlamak VASKİ'nin sorumluluğundadır. Proje ömrü boyunca tüm paydaşlara danışılması ve GM'yi kullanabilmesi sağlanacaktır. Öte yandan PKP, Proje kapsamındaki fiziki işlere ilişkin her türlü ihale dokümanının bir parçasını oluşturacaktır.

Dünya Bankası ESF gerekliliklerinin bir parçası olarak, taslak ÇSYP ve taslak PKP, kamuya açıklanmak üzere onaylandığında ve İLBANK tarafından onaylandığında kamuya açıklanacak ve açıklama, Proje Yürütücüleri ve danışman firma VASKİ'nin sorumluluğunda olacaktır. PKP'nin basılı kopya olarak ve web sitesinde (<https://VASKI.gov.tr/>) yayınlanmasını sağlayın. Benzer şekilde, hazırlanan tüm çevresel ve sosyal belgelerin çeşitli kopyaları, Van İli Edremit İlçesi'nde faaliyet gösteren Muhtarlık ofisleri ve yerel STK'lar gibi etkilenen grupların kolayca erişebileceği yerler olan VASKİ Genel Müdürlük Ofisinde yerel olarak mevcut olacaktır.

PKP dinamik bir belgedir ve gerektiğinde İLBANK tarafından incelenecek, güncellenecek ve onaylanacaktır (örneğin, Çevresel ve Sosyal İzleme Raporlarına (ÇSİR'ler) göre Proje bileşenlerinin tasarımında değişiklik yapılması), paydaşların projeye ilişkin talepleri/şikayetleri. Projenin uygulanması boyunca PKP'nin uygulanması, uygunsuzlukların giderilmesi vb.). PKP'nin güncellenen her versiyonu için VASKİ, iletişim kanalları aracılığıyla açıklama yapmaktan sorumlu olacaktır.

PUB ve Ç&S Ekibi isteğe bağlı olarak şikayetleri toplamak, kaydetmek ve ele almak için aylık ve üç ayda bir toplantılar düzenleyecektir. Acil yanıtlar ve eylemler için özel amaçlı toplantılar düzenlenebilir.

ŞM, VASKİ tarafından başlatılacak ve İLBANK tarafından onaylanacak ihale sürecinde seçilecek Süpervizör Danışman tarafından izlenecek. Süpervizör Danışman PUB Ekibini denetleyecek ve sistemin bu PKP'de belirtilen ilkelere uygun olarak uygulanıp uygulanmadığının mekanizmanın etkililiğini izlemek ve değerlendirmekten sorumlu olacaktır.

PUB ekip üyeleri, şikayetlerin ele alınması sırasında karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak Süpervizör Danışman aylık olarak rapor verecektir. Mekanizma, ilk kurulundan üç (3) ay sonra İLBANK, PUB ve Ç&S Ekibi ile ayrıca gerekiyorsa başvuruları kapatılan veya halen devam eden şikayetçilerle istişare edilerek revize edilecektir.

İLBANK, ÇSYP ve PKP'nin uygulanmasında herhangi bir sorun tespit ettiğinde İLBANK, PUB Ekibini bilgilendirecek ve bu sorunların çözümü için atılacak adımlar üzerinde mutabakata varacaktır. Özellikle herhangi bir önemli çevresel veya sosyal sorun olması durumunda PUB Ekibi üç (3) iş günü içinde İLBANK'ı bilgilendirecek ve İLBANK bu bilgiyi derhal Dünya Bankası'na iletacaktır.

7.2 Paydaş Gruplarına Raporlama

PUB Ekibi, topluluklardan, yerel yönetimlerden, arazi sahiplerinden, diğer şirketlerden, STK'lardan, medyadan, akademik kurumlardan ve diğer çıkar gruplarından alınan geri bildirimleri, etkili bir danışma ve şikayet mekanizması aracılığıyla sistematik bir şekilde kaydedecek ve İLBANK'a raporlayacaktır.

PUB Ekibi, geri bildirim ve şikayetlerin yanı sıra bunların sonuçlarının istatistiksel ve niteliksel bir analizini aylık olarak Süpervizör Danışmana sunacak ve o da bunu inceleyecek ve İLBANK PYB'ye dağıtacaktır. Ayrıca ilgili şikayetler ve bunların fiili durumları ÇSMR'lerde rapor edilecektir. Raporlarda sadece şikayete ilişkin gerekli bilgiler yer alacak olup, ŞM'yi kullanan kişilere ait her türlü kişisel bilgi gizli tutulacak ve bu raporlarda kesinlikle paylaşılmayacaktır.

Paydaş katılımı faaliyetleri ve süreçlerinin yürütüldüğünü göstermek amacıyla paydaş katılımı faaliyetlerinin uygulanmasına ilişkin bir özet, VASKİ'nin resmi web sitesi (<https://vaski.gov.tr/>) aracılığıyla

üç ayda bir kamuoyuna sunulacaktır. uygulandı. Özet, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca kişilerin kimliğinin korunması amacıyla kimlik bilgileri çıkarıldıktan sonra yayınlanacaktır.

VASKİ, sosyal ve çevresel izleme faaliyetlerini yürütmek amacıyla gerekirse bir danışmanla birlikte çalışacak. Süpervizör Danışman, Proje ömrü boyunca PKP ve ÇSYP belgelerinde belirtilen çevresel ve sosyal konuların uygulanıp uygulanmadığını izleyecek ve VASKİ'ye raporlayacaktır.

EKLER

49

Ek-A: Şikayet Formu

	Van General Directorate of Water and Sewerage Administration (VASKİ) 32 MW Solar Power Plant (SPP-II) Project
	GRIEVANCE FORM
ŞİKAYET FORMU	
Başvuru No.	
Ad Soyad* (İsimsiz başvurular da kabul edilmektedir. Başvurunuzu isimsiz olarak yapmak istiyorsanız, lütfen sizinle nasıl iletişime geçilmesini istediğinizi aşağıda işaretleyiniz. İsimsiz şikayetler için alınacak önlemlere ilişkin geri bildirimler, şikayeti ileten kişiye doğrudan iletilmese dahi kamuoyu ile paylaşılacaktır.)	
Lütfen sizinle nasıl iletişime geçilmesini istediğinizi belirtin (posta, telefon, e-posta)	
İl/ilçe	
İlgili VASKİ Adı	
Tarih	
Şikayet Kategorisi	
1. Projeden etkilenen varlıklar/mülkler/yerleşimler hakkında	
2. Altyapı hakkında	
3. Gelirin azalması veya tamamen ortadan kalkması hakkında	
4. Çevresel konular hakkında (örn. Gürültü, kirlilik, atık yönetimi)	
5. İstihdam hakkında	

6. Trafik, ulaşım ve diğer riskler hakkında	
7. İş Sağlığı ve Güvenliği	
8. Çalışan Hakları	
9. Diğer (Gizli ise, lütfen doğrudan Proje Yönetim Birimi'ni (PYB) arayın):	
Şikayetin Açıklaması: Sorun nedir? Sorun ne zaman ve nerede meydana geldi? Sorunun sonucu ne oldu?	
Sorunun çözülmesi için ne olmasını bekliyorsunuz?	
Tarih:	İmza:
Not: İsim ve adres verilmesi zorunlu olmamakla birlikte, bilgi eksikliği nedeniyle şikayete ilişkin geri bildirim sürecinde bazı sorunlar yaşanabileceği unutulmamalıdır.	

Ek-C: Şikayet Kapatma Formu

	Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (VASKİ) 32 MW Güneş Enerjisi Santrali (GES-II) Projesi
	ŞİKAYET KAPATMA FORMU
Şikayet Kapanış Numarası:	
Alınacak acil önlemlerin belirlenmesi:	
Uzun vadeli eylem (gerekirse):	
Tazminat gerekli mi?	☐ Evet ☐ Hayır
ÇÖZÜM SÜRECİ VE KARARIN KONTROLÜ	
Çözüm Süreci Aşamaları	Bitiş Tarihi ve Sorumlu Kuruluş
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

TAZMİNAT VE SON AŞAMALAR

Bu bölüm, tazminat ücretini aldıktan ve şikayeti çözüldükten sonra şikayetçi tarafından doldurulacak ve imzalanacaktır.

Notlar:

[Ad-Soyad ve İmza]

Tarih: ___ / ___ / ____

Şikayetçi:

Sorumlu Kuruluş / Şirket Temsilcisi

[Ünvan-Ad-Soyad ve İmza]

Ek-D: Temel Bilgilendirme Toplantıları için Örnek Form

	Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (VASKİ) 32 MW Güneş Enerjisi Santrali (GES-II) Projesi				
	İSTİŞARE FORMU				
Formu Dolduran Kişi:				Tarih:	
Görüşme Gündemi:				Referans No:	
1. GÖRÜŞME BİLGİLERİ					
Ad Soyad:				İletişim Şekli	
TC Kimlik Numarası:				Telefon / Serbest hat	☐
Telefon:				Yüz yüze	☐
Adres:				İnternet Sitesi / E-posta	☐
E-Posta:				Diğer (Açıklayın)	☐
Paydaş Türü					
Kamu Kurumu ☐	Projeden Etkilenen Kişiler ☐	Özel İşletme ☐	Ticaret Birliği ☐	STK ☐	
İlgili Grupla ☐	Endüstri Dernekleri ☐	İşçiler Birliği ☐	Medya ☐	Üniversite ☐	
2. GÖRÜŞME DETAYLARI					
Proje hakkında sorular:					
Proje endişeleri/geri bildirimleri:					
Yukarıda ifade edilen görüşlere yanıtlar:					

Ek-E: Kamu İstişare Formu

 Kamu İstişare Formu	Paydaş (Ad-Soyad) (Kurum/Pozisyon)	Tarih	Yer	Görüş ve Öneriler	İmza
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Ek-F: Şikayet Takip-İzleme Formu

Şikayet Kaydı Sayı	Şikayetin Alınış Şekli (Şikayet Formu, Topluluk Toplantısı, Telefon)	Şikayet Seviyesi (Yüklenici, İl Müdürlükleri Seviyesi, PUB Seviyesi, Alo181-Bakanlık Seviyesi)	Şikayetin Alınma Tarihi	Alınan Şikayete ilişkin geri bildirim tarihi	Şikayetin Alındığı Yer	Şikayeti Alan Kişinin Adı	Şikayetçi Bilgileri				Şikayete İlişkin Proje Bileşeni	Şikayet Kategorisi (yenileme ile ilgili, çevresel sorunlar, erişimin kısıtlanması, hasar, bir çalışan hakkında şikayet, kaza vb.)	Şikayet Kategorisi (Şikayet, taciz, zorbalık, dolandırıcılık gibi gizli/hassas bir konuyla ilgiliyse, şikayeti alan kişi bunu derhal ulusal yönlendirme sistemlerine yönlendirmeli ve bunun yönlendirildiğini kaydetmelidir. Hassas vakaların şikayetçisinin tüm detayları kesinlikle gizli tutulmalı ve sadece ŞM odak noktasının erişebileceği bir şifre ile kilitlenmiş ayrı bir elektronik tabloya kaydedilmelidir)	Şikayet Özeti	Şikayet Durumu (açık, kapalı veya beklemede)	Alınan Eylem							
							Ad/Soyad	Kimlik Numarası	Telefon/e-posta	Köy-İlçe						Cinsiyet	Sorumlu Kişi/Departman	Sorumlu Kişi	Planlanan Eylem	Şikayetin Ele Alındığı Son Tarih	Şikayetin Ele Alındığı Tarih	Alınan Eylemin Tarihi	
1																							
2																							
3																							
4																							
5																							
6																							
7																							
8																							
9																							

Şikayet Kapatma için Destekleyici Belgeler (Varsa, kullanıcı üzerinde bir hasar meydana gelmişse veya herhangi bir kazaya neden olmuşsa, gerekli tüm belgeler kaydedilmelidir)

Ek-G: Kurumsal Anket

Sosyal Etki Değerlendirme Çalışması / KURUM GÖRÜŞMELERİ

GENEL BİLGİ

1. Kurum/Kuruluş adı:	
2. Görüşme yapılan kişinin adı:	
3. Telefon:	

4. Proje hakkındaki bilgi düzeyinizi nasıl değerlendirirsiniz?

5. Projenin yapılacak çalışmalar ile ilgili hangi kanaldan bilgi alıyorsunuz?

6. Proje ve kurum/kuruluşunuz arasındaki iş birliği ne kadar etkili ve verimli?

7. Proje ile kurum/kuruluşunuz arasındaki iş birliği/koordinasyonun daha etkili ve verimli olabilmesi için önerileriniz nelerdir?

8. Aşağıdaki ifadelere katılım seviyenizi belirtiniz.

9. Projenin olumlu etkileri:

OSB
İlçe
İl

1/2

Türkiye

10. Projenin olumsuz etkileri:

OSB

İlçe

İl

Türkiye

11. Bölgeyi ne gibi sosyal sorumluluk projeleri destekleyebilir?

12. Hangi Sivil Toplum Kuruluşlarını ve devlet organlarını paydaş katılım sürecine dâhil etmeyi önerirsiniz?

Ek-H: Görüşmelerin Detayları

Görüşülen Kişi / Ünvan	Görüşmelerden Notlar
Gölkaşı Mahalle Muhtarı	<ul style="list-style-type: none">• Gölkaşı mahallesinin nüfusu yaklaşık olarak 3600'dür. Mahallede yaklaşık 280 hane yaşamaktadır.• Son 5 yılda doğum oranının ölüm oranından yüksek olması nedeniyle mahallenin nüfusu artmıştır.• Mahalle nüfusunun çoğunluğunu 26-40 yaş arası genç orta yaşlı nüfus oluşturmaktadır.• Mahallede bir ilkokul, bir ortaokul ve 2 lise bulunmaktadır.• Mahalle nüfusunun çoğunluğu ortaokul mezunudur. Daha sonra lise mezunu nüfus gelmektedir.• Mahallede yaşayan hanelerin çoğunda içme suyu eksikliği sorunu vardır. İçme suyu basınçlı değildir ve sık sık kesintiye uğramaktadır.• Mahalle nüfusunun çoğunluğu geçimini iş makinesi ve kepçe operatörü olarak çalışarak sağlamaktadır.• Müteahhitlik yaparak geçimini sağlayan kişi sayısı da oldukça fazladır.• Mahallede yaklaşık 3 milyon metrekare mera arazisi bulunmaktadır. Proje Alanı, Gölkaşı Mahallesi'nin merasından uzaktadır.• Mahallede yaklaşık 50 hane hayvancılık faaliyeti yürüterek geçimini sağlamaktadır. Yaklaşık 40 hane kendi arazilerinde hayvanlarını beslemek için yonca yetiştirmektedir. Kendi hayvanları için yem yetiştiren 40 hane dışında mahallede tarımsal faaliyette bulunan kimse bulunmamaktadır.• Mahallede yaklaşık 1000 küçükbaş ve 30 büyükbaş hayvan yetiştirilmektedir. Küçükbaş hayvan yetiştiricileri hayvanlarını meralarda otlatmaktadır.• Mahallede aşağıdaki hizmetler bulunmaktadır;<ul style="list-style-type: none">➤ Sağlık Ocağı➤ Cami➤ Taziye Evi➤ Minibüs Hattı.• Mahallede yaşayan PEK'lerin yaklaşık sayısı aşağıdaki gibidir:<ul style="list-style-type: none">➤ Hayırseverlerin veya devletin yardımıyla yaşayan haneler (2-3 hane),➤ İşsiz birey (30 kişi),➤ Geçimlerini sağlamak için mahalleden mevsimsel olarak göç eden bireyler (40 kişi - inşaatta çalışmak için),➤ Fiziksel engelli üyesi olan haneler (7 hane),➤ Kadın reisli haneler (20 hane).

Görüşülen Kişi / Ünvan	Görüşmelerden Notlar
	<ul style="list-style-type: none"> • Mahalle muhtarı ve sakinleri Proje hakkında bilgilendirildi. Devlet yetkilileri mahallede bir toplantı düzenleyerek Proje hakkında bilgi verdi. • Projenin yerel kalkınmaya katkı sağlayacağı düşünülmektedir. • Projeden olumsuz bir etki beklenmemektedir. • Projenin yerel halka istihdam sağlaması talep edilmektedir. Mahalleden 3 kişinin VASKİ'de istihdam edildiği belirtilmiştir. • Herhangi bir şikayette bulunulmamıştır.
Bakımlı Mahalle Muhtarı	<ul style="list-style-type: none"> • Bakımlı mahallesinin nüfusu yaklaşık olarak 4200'dür. Mahallede yaklaşık 600 hane yaşamaktadır. • Son 5 yılda işsizlik nedeniyle mahallenin nüfusu azalmıştır. Mahalle göç vermektedir. • Mahalle nüfusunun çoğunluğunu 26-40 yaş arası genç orta yaşlı nüfus oluşturmaktadır. • Mahallede 2 ilkokul, 2 ortaokul ve 1 lise bulunmaktadır. • Mahalle nüfusunun çoğunluğu ortaokul mezunudur. Daha sonra ilkokul mezunu nüfus gelmektedir. Mahallede hiç okula gitmemiş 500'den fazla kişi bulunmaktadır. • Mahallede yaşayan hanelerin birçoğu içme suyu sıkıntısı çekmektedir. İçme suyu basınçlı değildir ve sık sık kesintiye uğramaktadır. • Mahallenin ulaşım yolu sorunu da bulunmaktadır. Mahalle içi 5 km'lik bağlantı yolunun asfalta ihtiyacı olduğu belirtilmektedir. • Mahalle nüfusunun büyük çoğunluğu geçimini hayvancılık faaliyetleriyle sağlamaktadır. Mahallenin toplam arazi alanı yaklaşık 2 milyon metrekaredir. Bunun 1.250.000 dönümü mera arazisidir. Proje Alanı, mera arazisinin yaklaşık %30'unu kaplamaktadır. • Mahallede 100'den fazla hane hayvancılık faaliyetleriyle geçimini sağlamaktadır. Yaklaşık 500 hane, hayvanlarını beslemek veya hane içi tüketim için kendi arazilerinde arpa, buğday ve yonca yetiştirmektedir. • Mahallede ayrıca esnaflık ve mevsimlik inşaat işçiliği yaparak geçimini sağlayan çok sayıda hane bulunmaktadır. • Mahallede hane başına düşen ortalama gelir yaklaşık 15.000 TL'dir. • Mahallede yaklaşık 5000 küçükbaş ve 400 büyükbaş hayvan yetiştirilmektedir. Küçükbaş hayvan yetiştiricileri hayvanlarını meralarda otlatmaktadır. • Görüşülen hayvancılıkla uğraşan çiftçiler ve muhtarlar, Proje Alanı'nın üzerinde bulunduğu mera alanının verimsiz ve kurak bir arazi olduğu için otlatma faaliyetleri için kullanılmadığını belirtmişlerdir. Bu nedenle, Proje nedeniyle herhangi bir geçim kaynağı kaybı öngörülmemektedir. • Mahalledeki yaklaşık 50 hane, peynir yapımında kullanmak üzere ilbaharda meralardan çeşitli yerel otlar toplamaktadır. Bu peynir hane içinde tüketilmektedir. • Mahallede aşağıdaki hizmetler bulunmaktadır;

Görüşülen Kişi / Ünvan	Görüşmelerden Notlar
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sağlık Ocağı ➤ Cami ➤ Taziye Evi ➤ Minibüs Hattı. • Mahallede yaşayan PEK'lerin yaklaşık sayısı aşağıdaki gibidir: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hayırseverlerin veya devletin yardımıyla geçimini sağlayan haneler (20 hane), ➤ İşsiz kişiler (500'den fazla kişi), ➤ Geçimlerini sağlamak için mahalleden mevsimlik olarak göç eden bireyler (400 kişi - inşaat işleri için), ➤ Fiziksel engelli üyeleri olan haneler (15 hane), ➤ Yalnız yaşayan 70 yaş üstü (2 kişi), ➤ Kadın reisli haneler (10 hane). • Mahalle muhtarı ve sakinleri proje hakkında bilgilendirildi. Ulusal ÇED Süreci kapsamında VASKİ tarafından mahallede Halkın Katılımı Toplantısı düzenlenmiştir. Mahalle sakinlerinin büyük çoğunluğu Projenin gerçekleşmesine karşı olduklarını belirtmişlerdir. Projenin inşaat faaliyetlerinin toz, gürültü ve yollarda hasar gibi zararlara yol açabileceği düşünülmektedir. • Proje, mahallenin merasında gerçekleştirilecek 3. GES Projesi olduğu için mera kullanımının kısıtlanması riski kümülatif bir geçim kaynağı riskine neden olabilir. Proje Alanı üzerinde herhangi bir otlatma faaliyeti yürütülmediğinden, Proje paydaşlarının "Paydaş Katılım Programı"nda belirtilen sürelerde ve yöntemlerle mera erişim yollarının kısıtlanıp kısıtlanmadığı konusunda sorgulanması yeterli olacaktır. Herhangi bir geçim kaynağı restorasyon programı geliştirilmesine gerek yoktur.
Kıyıcak Mahalle Muhtarı	<ul style="list-style-type: none"> • Kıyıcak mahallesinde yaklaşık 130 hane ikamet etmektedir. Mahalle nüfusunun yaklaşık %70'ini mahalledeki lojmanlarda yaşayan memurlar oluşturmaktadır. Mahallede yaşayan çiftçi sayısı oldukça azdır. Mahalle sakinleri genellikle mevsimlik inşaat işlerinde çalışmaktadır. • Mahallede hiç mülteci yok. • Mahalle sakinlerinin neredeyse yarısı yaz aylarında mevsimlik işçi olarak göç etmektedir. • Mahalle nüfusunun çoğunluğunu 26-40 yaş arası genç orta yaş grubu oluşturmaktadır. • Mahallede bir ilkokul ve bir ortaokul bulunmaktadır. • Mahalle nüfusunun çoğunluğu ortaokul mezunudur. Yaklaşık 60 üniversite mezunu bulunmaktadır. • Mahallede şebeke suyu altyapısı oldukça yetersizdir ve doğalgaz altyapısı bulunmamaktadır. • Mahallede yaklaşık 300 küçükbaş ve 200 büyükbaş hayvan otlatılmaktadır. • Mahallenin merası Proje Alanı dışındadır. Kıyıcak mahallesinde ikamet eden çiftçiler hayvanlarını kendi mahallelerindeki meralarda otlatmaktadır.

Görüşülen Kişi / Ünvan	Görüşmelerden Notlar
	<ul style="list-style-type: none"> Mahallede aşağıdaki hizmetler bulunmaktadır; <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sağlık Ocağı ➤ Cami ➤ Taziye Evi ➤ Minibüs Hattı. Mahallede yaşayan PEK'lerin yaklaşık sayısı aşağıdaki gibidir: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hayırseverlerin veya devletin yardımıyla yaşayan haneler (2-3 hane), ➤ Geçimlerini sağlamak için mevsimlik olarak mahalleden göç eden bireyler (200 kişi - inşaatta çalışmak için), ➤ Fiziksel engelli üyeleri olan haneler (5 hane), ➤ Kadın reisli haneler (10 hane). Proje lehine herhangi bir olumsuz beklenti, şikayet veya endişe dile getirilmemiştir. Muhtar Proje hakkında bilgi sahibidir. Projenin yerel kalkınmaya katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Projeden herhangi bir olumsuz etki beklenmemektedir. Herhangi bir şikayette bulunulmamıştır.
<p>Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Çayır Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü</p>	<ul style="list-style-type: none"> Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün VASKİ ile iletişimi sınırlıdır. Projenin ulusal ÇED süreci kapsamında düzenlenen Halkın Katılımı Toplantısı'na katılım sağlanmamıştır. Projenin yerel halk için istihdam ve yerel kalkınmaya destek gibi faydaları vurgulandı. Yerel halk tarafından Proje hakkında bir dizi şikayet alınmıştır. Başlıca şikayetlerden biri mera kullanımının kısıtlanmasıyla ilgili endişelerdir. Projenin yerel halka daha detaylı anlatılması gerektiği ifade edildi. Yerel halktan çiftçilere hayvanları için gölge, yem ve tohum desteği sağlamaları isteniyor.
<p>Meralarda hayvancılık faaliyeti yürüten çiftçiler</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bakımlı, Kıyıcak ve Gölkaşı mahallelerinde hayvancılık faaliyeti yürüten 9 çiftçi ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çiftçiler, mahallenin meralarının diğer projeler nedeniyle kısıtlı olduğunu belirtmişlerdir. Projenin bulunduğu mera alanı taşlıktır. Bu nedenle Proje Alanında hayvan otlatma faaliyetlerinin yapılmadığı belirtilmiştir. Ancak Proje Alanı, çiftçiler tarafından

Görüşülen Kişi / Ünvan	Görüşmelerden Notlar
	<p>hayvan otlatmak için kullanılan bir geçiş güzergâhıdır. Bu nedenle Projenin hayvancılık faaliyetlerini olumsuz etkileyebileceği endişesi bulunmaktadır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meraların başka projeler tarafından işgal edilmesi nedeniyle çiftçiler son yıllarda hayvan yemi satın almaya başladı. Çiftçiler, VASKİ'nin kendilerine hayvan yemi desteği vermesini talep ediyor. • Paydaş katılım faaliyetleri ve VASKİ ile çiftçiler arasındaki iletişim kanalları çok sınırlıdır. • Çiftçiler VASKİ'nin kendilerini ziyaret etmesini talep ediyor. • VASKİ tarafından mahallelere sağlanan içme suyu şebekesinin yetersiz olduğu belirtilmiştir.
VASKİ Çalışanları	<ul style="list-style-type: none"> • İç Paydaş Görüşmeleri kapsamında Proje kapsamında istihdam edilen 3 mavi yakalı ve 2 beyaz yakalı çalışan ile görüşülmüştür. • Çalışanlardan 3'ü 8 yıldan uzun süredir VASKİ'de istihdam edilirken, 2'si sözleşmeli personeldir. • Sözleşmeli çalışanlar, yereldir. • Sözleşmeli çalışanlar Ocak ayı itibariyle sözleşmelerinin sona ereceğini ve VASKİ'de çalışmaya devam etmek istediklerini belirttiler. • VASKİ çalışanları hafta içi 08:00-16:00 saatleri arasında çalışmaktadır. Cumartesi günü yarım gün çalışıyorlar ve Pazar günü izinliler. • Sözleşmeli çalışanlar ise 24 saat çalıştıktan sonra 72 saat izinli oldukları bir vardiya düzeninde çalışırlar. • Sözleşmeli çalışanlar işyerine ulaşımını kendi imkanları ile sağlarken, VASKİ bünyesinde istihdam edilen çalışanlar için servis hizmeti verilmektedir. • VASKİ tarafından sağlanan nakit ödenekle öğle yemeklerini kendileri hazırlıyorlar. • Maaşlarını yetersiz buluyorlar. Maaşlarının yanı sıra yan hak olarak aile yardımı, çocuk yardımı ve bayram ikramiyesi alıyorlar. • Herhangi bir şikayet, istek veya önerileri olduğunda üst yöneticilerine sözlü olarak bildirebilir ve kolaylıkla geri bildirim alabilirler. Dilek ve Şikayet Kutularının yerleri bilinmektedir ancak bu yöntem tercih edilmemektedir. • İSG önlemleri yeterlidir, gerekli önlemler alınmıştır.

6 23 Kasım Çarşamba

Güncel

SehriVan

VIŞAD BAŞKANI İŞİK'TAN VAN TSO SEÇİMİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

7 BİN YILLIK TARİHİ İLÇEYE ZİYARETÇİ AKINI

Doğu Anadolu Bölgesi'nin en eski yerleşim yerlerinden biri olan Eskişehir'in 7 bin yıllık tarihi günümüze kadar ulaşmıştır. 7 bin yıllık tarihi geçmişle sahip olan ve başkente büyük maddi zenginlik sağlayan Van İlçesi, diğer parçaları yanında, Pulu Kalesi gibi birçok tarihi eserleriyle ziyaretçileri bekliyor. Başbakanın Van İlçesine yaptığı ziyaretin tarihi önemi büyük. Başbakanın Van İlçesine yaptığı ziyaretin tarihi önemi büyük.

Van İlçesi'nin tarihi önemi büyük. Başbakanın Van İlçesine yaptığı ziyaretin tarihi önemi büyük. Başbakanın Van İlçesine yaptığı ziyaretin tarihi önemi büyük.

BEHRİVAN HABER SEHMET ALİ EKİNCİ

Van İlçesi'nin Tarihi Önemi (VIŞAD) Başkanı Aydın İşik, Van İlçesi'nin 7 bin yıllık tarihi önemiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

Aydın İşik, VIŞAD Başkanı.

"SEÇİM BİZİ DERİNDEN ÖZGÜŞTÜR"

Van İlçesi'nin Tarihi Önemi (VIŞAD) Başkanı Aydın İşik, Van İlçesi'nin 7 bin yıllık tarihi önemiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

"DİREKÇİN AYDINLANMASI İÇİN ÇABA GÖSTERECEĞİZ"

Van İlçesi'nin Tarihi Önemi (VIŞAD) Başkanı Aydın İşik, Van İlçesi'nin 7 bin yıllık tarihi önemiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

"BAŞKA VAN TSO YOK"

Van İlçesi'nin Tarihi Önemi (VIŞAD) Başkanı Aydın İşik, Van İlçesi'nin 7 bin yıllık tarihi önemiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

Van İlçesi'nin Tarihi Önemi (VIŞAD) Başkanı Aydın İşik, Van İlçesi'nin 7 bin yıllık tarihi önemiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

"SEÇİM SONRASI TATSİZ OLAYLAR YAŞANDI"

Van İlçesi'nin Tarihi Önemi (VIŞAD) Başkanı Aydın İşik, Van İlçesi'nin 7 bin yıllık tarihi önemiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

Aydın İşik, VIŞAD Başkanı.

25 YILDIZ GEÇİMİNİ ÜRETİĞİ MUMLardan SAĞLIYOR

25 Yıldız Geçimini Ürettiği Muamlardan Sağlıyor. Bu muamların üretimi için özel tesisler kurulmuştur.

T.C. VAN 3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNDEN

KARAR NO: 2022/113
DAVA NO: 2022/113
SİCİL NO: 2022/113

HÜKÜM: Davanın reddi...

MUAMMALARIN ÜRETİMİ İÇİN ÇEKİMELER

Bu muamların üretimi için çekimlerin yapılması gerekmektedir.

DUYURU ÇED Sürecine Halkın Katılımı Toplantısı

Van İlçesi'nin ÇED Sürecine Halkın Katılımı Toplantısı hakkında duyuru.

Ek-J: HKT Fotoğrafları

Ek-K: ÇED Olumlu Kararı

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Sayı : E-48331039-220.01-6395142
Konu : Güneş Enerji Santrali (62,88 MWm/50,3
MWe- 120,57 Ha) Projesi ÇED Olumlu
Kararı

10.05.2023

DAĞITIM YERLERİNE

Van İli, Edremit İlçesi, Bakımlı Mahallesi, Dağ Mevkii 890 Numaralı Parsel sınırları içerisinde, Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından yapılması planlanan Güneş Enerji Santrali (62,88 MWm/50,3 MWe- 120,57 Ha) projesi ile ilgili olarak Bakanlığımıza Çevrimiçi ÇED süreci Yönetim Sisteminden sunulan ÇED Raporu, İnceleme Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Güneş Enerji Santrali (62,88 MWm/50,3 MWe- 120,57 Ha) projesi hakkında 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin (Geçici 1. Maddesi kapsamında) 14. maddesi gereğince Bakanlığımıza "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" Kararı verilmiş olup, Van Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından kararın halka duyurulması gerekmektedir.

Söz konusu projeye ait Nihai ÇED Raporu ve eklerinde belirtilen hususlar ile 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden yürürlüğe giren yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyulması, mer'î mevzuat uyarınca ilgili kurum/kuruluşlardan gerekli izinlerin alınması, projede yapılacak Yönetmeliğe tabi değişikliklerin de Bakanlığımıza veya Van Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)'ne iletilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, bahse konu proje ile ilgili olarak proje sahibi tarafından, 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliğininin 18. Maddesi 4. Fıkrasında yer alan hüküm kapsamında, ÇED Olumlu Karar tarihinden itibaren 3'er (üç) aylık periyotlarda yatırımın; inşaat öncesine ve inşaat dönemine ilişkin kaydedilen gelişmeleri içeren Proje İlerleme Raporu'nun Bakanlığımıza sunulması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Ömer ALBAYRAK

Bakan a.

Çevresel Etki Değerlendirmesi,
İzin ve Denetim Genel Müdürü V.

Ek: ÇED Olumlu Belgesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 9913835D-1261-4160-92CB-C902470A4B5A
Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Caddesi No:52 Çankaya / Ankara
Telefon No: (0312) 410 10 00 Faks:(0312) 419 21 92
KEP Adresi : cevresel@sehircilikbakanligi@is01.kep.tr

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr>

Bilgi için: Yazar KELEKÇİ
Mühendis
Telefon No:(312) +10 17 70

1 / 2

67

Dağıtım:

Gereği:

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞINA (Maden ve Petrol İşleri Genel
Müdürlüğü)
MEKANSAL PLANLAMA GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNE
TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNE
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA (Orman
Genel Müdürlüğü)
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA (Doğa
Koruma Ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA (Devlet Su
İşleri Genel Müdürlüğü)
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞINA
(Karayolları Genel Müdürlüğü)
VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE
BAŞKANLIĞINA
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞINA (Van
Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Müdürlüğü)
VAN VALİLİĞİNE (Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği İl Müdürlüğü)
VAN VALİLİĞİNE (İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü)
VAN VALİLİĞİNE (İl Afet ve Acil Durum
Müdürlüğü)
VAN VALİLİĞİNE (Yatırım İzleme ve
Koordinasyon Başkanlığı)
VAN SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNE (Ek)
PROÇED ÇEVRE DAN. MÜH. İNŞ. SAN. VE
TİC. LTD. ŞTİ.İNE
(Mansuroğlu Mahallesi Ankara Caddesi Bayraklı
Tower No:81 K:21 D:151 İZMİR)

Bilgi:

ÇED İZLEME VE ÇEVRE DENETİMİ DAİRESİ
BAŞKANLIĞINA
ÇEVRE YETERLİK HİZMETLERİ DAİRESİ
BAŞKANLIĞINA
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
BAŞKANLIĞINA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 9933835D-2261-4160-92CB-C902470A-4B8A
Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Caddesi No:52 Çankaya / Ankara
Telefon No: (0312) 410 10 00 Faks:(0312) 419 21 92
KEP Adresi : cevre@sehicilikbakanligi@is01.kep.tr

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr>

Bilgi için: Yaşar KELEKÇİ
Mühendis
Telefon No:(312) 410 17 70

ÇEVRE, SEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
T.C.
(Çevresel Etki Değerlendirmesi, İnan ve Enerji ve Enerji Genel Müdürlüğü)

ÇED OLUMLU BELGESİ

29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe geçen Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği’nin 14. maddesi gereğince; “GÜNEŞ ENERJİ SANTRALI (62,88 MWm/50,3 MWc-120,57 ha)” projesi hakkında “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu” kararı verilmiştir.

Ömer ALBA YRAK
Bakanlık
Genel Müdürü V.

Karar Tarihi : 10.05.2023
Karar No : 7094
Proje Sahibi : VAN SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Proje Yeri : Van İl, Edremit İlçesi, Bakımlı Mahallesi, Dağ Mevki 890 Numaralı Parsel
Kapasite : (62,88 MWm/50,3 MWc-120,57 ha)

Ek-L: Paydaş İstişare Toplantısı (PİT) Duyurularının Yerel ve Ulusal Gazetelerde ve VASKİ Resmi Web Sitesinde Yayınlanması

VASKİ'nin Resmi Web Sitesindeki Duyuru

VASKİ Ana Sayfa Kurumlar Akademi İletişim Genel Yayınlar İletişim

24.03.2024

Halkın Katılımı Toplantı Duyurusu

Türkiye Kamu ve Belediye Yarılonelir Enerji Projesi kapsamında Dünya Bankası tarafından finanse edilen İlbank A.Ş. aracılığıyla yürütülecek olan 132 MW Güneş Enerjisi Santrali-ET Projesinin Van Su ve Kanalizasyon İdaresi (VASKİ) tarafından yapılması ve işletilmesi planlanmaktadır. Söz konusu proje için aşağıda belirtilen tarih ve saatte faaliyetle ilgili halkı bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak için "Halkın Katılımı Toplantısı" yapılacaktır. Halkımıza saygı ile duyurulur.

TOPLANTI

Toplantı Yeri: Van İ Tarım ve Orman Müdürlüğü Toplantı Salonu

Toplantı Yerinin Adresi: Tarım ve Orman İl Müdürlüğü Abdurrahman Gazi Mah. İskele Cad. Çalı Duruş Taşba/VAN

Toplantı Tarihi: 01.04.2024 Toplantı Saati: 13:00

PROJE SAHİBİ

Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (VASKİ)

Tel: 410 185

Faks: +91 432 217 17 44 | +91 432 217 17 45 | +91 432 217 17 46

Web: <https://www.vaski.gov.tr/>

e-posta: info@vaski.gov.tr

Çevresel ve Sosyal Yönetim Planlarını Hazırlayan Kuruluş

MGS Proje Müşavirlik Mühendislik Ticaret Ltd. Şti.

Tel: +90 (312) 479 84 00 (pbx)

Faks: +90 (312) 479 84 99

Web: www.mgsmuhendislik.com

e-posta: mgs@mgsmuhendislik.com

Duyuru Metni

Duyurular

- Halkın Katılımı Toplantı Duyurusu
- İlimiz Edremit İlçesi Bakımlı Mahallesi Tdİ Yapılması Planlanan VASKİ Genel Müdürlüğü 32 MW Güneş Enerji Santrali Projesi Hakkında
- ZORUNLU SU KESİNTİSİ DUYURUSU
- ZORUNLU SU KESİNTİSİ DUYURUSU
- ZORUNLU SU KESİNTİSİ
- VASKİ - ZORUNLU SU KESİNTİSİ DUYURUSU
- VASKİ KIRSALDA GÜNEŞ ENERJİSİ İLE ÇALIŞAN KLORLANMA SİSTEMİNE GEÇİYOR
- ZORUNLU SU KESİNTİSİ DUYURUSU

Büncel

- haberler
- Duyurular
- Besimle İlgili
- Su kesintileri

VAN'DA ETKİLİ OLAN YAĞIŞLARLA BARAJLARDAKİ DOLULUK ARTTI

Van'ın kış aylarında etkili olan yağışlarla geçen yıl barajların doluluk oranları arttı. Van Yönetim Kurulu Başkanı (YKB) Şen Dursun Erkin'in başkanlığında Van İl Müdürlüğü, Van İlçe Müdürlüğü ve Van İlçe Kurulunun katılımıyla yapılan toplantıda, Van'ın kış aylarında etkili olan yağışlarla barajların doluluk oranları arttı. Van Yönetim Kurulu Başkanı (YKB) Şen Dursun Erkin'in başkanlığında Van İl Müdürlüğü, Van İlçe Müdürlüğü ve Van İlçe Kurulunun katılımıyla yapılan toplantıda, Van'ın kış aylarında etkili olan yağışlarla barajların doluluk oranları arttı.

Şen Dursun Erkin'in başkanlığında yapılan toplantıda, Van'ın kış aylarında etkili olan yağışlarla barajların doluluk oranları arttı. Van Yönetim Kurulu Başkanı (YKB) Şen Dursun Erkin'in başkanlığında Van İl Müdürlüğü, Van İlçe Müdürlüğü ve Van İlçe Kurulunun katılımıyla yapılan toplantıda, Van'ın kış aylarında etkili olan yağışlarla barajların doluluk oranları arttı.

Yüksekliği barajların doluluk oranı arttı.

Van'ın Gümrükar Belediyesi: BAHARI BİNLERCE FİDAN DAĞITIMI İLE KARŞILADI

Van'ın Gümrükar Belediyesi baharın başında binlerce fidan dağıtımını gerçekleştirdi. Belediye Başkanı Mustafa Özalp, baharın başında binlerce fidan dağıtımını gerçekleştirdi. Belediye Başkanı Mustafa Özalp, baharın başında binlerce fidan dağıtımını gerçekleştirdi.

Belediye Başkanı Mustafa Özalp, baharın başında binlerce fidan dağıtımını gerçekleştirdi. Belediye Başkanı Mustafa Özalp, baharın başında binlerce fidan dağıtımını gerçekleştirdi.

GÖNÜLLÜLER AFAD'IN ARAMA KURTARMA EĞİTİMLERİYLE OLASI AFETLERE HAZIRLANIYOR

AFAD'ın düzenlediği arama kurtarma eğitimleri kapsamında gönüllüler eğitildi. Eğitimler kapsamında gönüllüler arama kurtarma teknikleri hakkında eğitim aldılar.

Eğitimler kapsamında gönüllüler arama kurtarma teknikleri hakkında eğitim aldılar. Eğitimler kapsamında gönüllüler arama kurtarma teknikleri hakkında eğitim aldılar.

Eğitimler kapsamında gönüllüler arama kurtarma teknikleri hakkında eğitim aldılar. Eğitimler kapsamında gönüllüler arama kurtarma teknikleri hakkında eğitim aldılar.

Vanspor'un maçları TFF 3. Lig'te yayınlanacak!

MAÇIN YAYINLANACAĞI KANAL BELLİ OLDU!

ŞEHİRCİLİK HABERİ
Vanspor'un maçları TFF 3. Lig'te yayınlanacak. Maçların yayınlanacağı kanal belli oldu.

TFF 3. Lig'de Vanspor'un maçları yayınlanacak. Maçların yayınlanacağı kanal belli oldu.

Vanspor'un maçları TFF 3. Lig'te yayınlanacak. Maçların yayınlanacağı kanal belli oldu.

Vanspor'un maçları TFF 3. Lig'te yayınlanacak. Maçların yayınlanacağı kanal belli oldu.

Vanspor'un maçları TFF 3. Lig'te yayınlanacak!

DUYURU

Halkın Katılımı Toplantısı

Toplantı Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı. Toplantıda Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı.

Toplantı Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı. Toplantıda Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı.

Toplantı Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı. Toplantıda Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı.

Toplantı Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı. Toplantıda Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı.

Toplantı Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı. Toplantıda Van ve Bölge Kurulunun düzenlediği Halkın Katılımı Toplantısı.

VASKİ

İLBANK
TÜRKİYE'NİN YAPICI GÜCÜ

MGS

Ek-M: PIT'te Dağıtılan Proje Bilgilendirme Broşürü

Paydaş Katılımı ve Şikâyet Mekanizması

Ayrıca, Proje kapsamında bir Paydaş Katılımı Planı hazırlanarak Etkilenen Topluklara düzenli bilgilendirme/raporlama yapılması sağlanacaktır. Edremit halkının ve diğer Proje paydaşlarının hem inşaat hem de işletme aşamasında Proje ile ilgili endişelerini, görüşlerini, şikâyetlerini ve önerilerini almak adına bir Şikâyet Mekanizması kurulacaktır. Bu mekanizma aracılığı ile iletilen görüş/istek/öneri/şikâyetler hızlı ve hassas bir şekilde ele alınacaktır. Şikâyet Mekanizmasının uygulanmasından sorumlu kurum VASKİ olacaktır. Broşürde verilen iletişim kanalları da ayrıca kullanılabilirlerdir:

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
www.cimer.gov.tr
Telefon: +90 312 525 55 55

Yabancılar İletişim Merkezi
Telefon Numarası: +90 312 5157 11 22

Resmi Yazı/Dilekçe için Adres: Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Çamlıca Mahallesi 122. Sokak No: 4 Yenimahalle/ANKARA.

KAMU ve BELEDİYE YENİLENEBİLİR ENERJİ (KABYEP) PROJESİ NEDİR?

Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi (KABYEP), merkezi hükümet binaları ve belediyelere odaklanarak kamu sektöründe Yenilenebilir Enerji (YE) kullanımının yaygınlaştırılması için Türkiye Hükümetini desteklemeyi amaçlamaktadır. Proje, kamu tesislerinde dağıtılmış YE pazarının genişletilmesine katkıda bulunacak, ülkenin iklim azaltım taahhüdünü yerine getirmek ve enerji güvenliğini artırmak için sürdürülebilir enerji çözümlerini kullanma konusunda kamu sektöründe liderlik gösterilmesine yardımcı olacaktır.

VAN İLİ
EDREMIT İLÇESİ
Paydaş Katılım Toplantıları
Van Su ve Kanalizasyon İdaresi
Tel: +90(432) 217 17 43
<https://vaski.gov.tr/>
Mail: info@vaski.gov.tr

İLLER BANKASI A.Ş.
Şikâyet/dilek/öneri telefon hattı: 0(312) 508 79 79
Web sitesi: <https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgiedinmeuluslararası>
E-mail: bilgiuidb@ilbank.gov.tr

Açık Adres: İLBANK Genel Müdürlüğü Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Emniyet Mahallesi Hipodrom Caddesi No:9/21 Yenimahalle/ANKARA

TÜRKİYE KAMU ve BELEDİYE YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJESİ

VAN SU ve KANALİZASYON İDARESİ 32 MW GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ PROJESİ

BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

Toplantı Yeri
Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Toplantı Salonu

Toplantı Saati
13.00

NİSAN 2024

Projenin Tanımı

Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından Van ili, Edremit ilçesi, Bakımlı mahallesi, Dağ mevkii, 890 numaralı parselde "VASKİ 32 MWe Güneş Enerjisi Santrali Projesi" (Proje) gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Projenin gerçekleştirileceği alanın parsel numarası 890'dır. Bu parsel ikiye ayrılmıştır. İlk aşamada faaliyetler 926 parsel numarasında başlayacaktır. Bu Proje ile 545 Wp monokristal güneş paneli tipi Fotovoltaik Güneş Enerjisi Panellerinden oluşan Güneş Enerji Santrali kurulumu gerçekleştirilecektir. VASKİ 32 MWe GES, VEDAŞ tarafından verilen izinler doğrultusunda 2162 metre uzaklıkta bulunan ENGL TM'ye bağlanacaktır.

Proje Finansmanı

Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi (KABYEP), kamuda yenilenebilir enerjinin kullanılmasını desteklemek amacıyla Dünya Bankası (DB) tarafından finanse edilecektir. İller Bankası A.Ş. (İLBANK) Finansal Aracı (FA) olarak görev yapacaktır.

KABYEP kapsamında tanımlanan kamu kuruluşlarının önerilen alt proje yatırımları, danışmanlık hizmetleri tarafından üstlenilen Çevresel ve Sosyal Değerlendirme çalışmalarına tabi tutulur. Gerekli çalışmalar kapsamında Van İli Edremit ilçesi VASKİ 32 MWe GES Projesi için Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) hazırlanmıştır.

VASKİ önerilen projenin sahibi olacaktır. VASKİ, tüm sistemin işletilmesi, onarımı ve bakımından sorumlu olacaktır.

Projenin Amacı ve Faydaları

Bu proje ile VASKİ'nin toplam elektrik tüketiminin % 77'si karşılanacaktır. Yıllık 70.732 MWh üretimle ekonomiye katkıda bulunmanın yanı sıra, güneş enerjisi gibi yenilenebilir temiz bir enerji kaynağı sayesinde 43.839 ton karbon emisyonunu engelleyecektir. Üretilen enerji ölçeklendirilirse, yaklaşık olarak 29.000 hane için elektrik tüketimine eşdeğerdir.

İnşaat faaliyetlerinin ne zaman başlayacağı, ne kadar süreceği ve inşaat ve işletme aşamalarında kaç kişinin istihdam edileceği Projenin ilerleyen süreçlerinde netlik kazanacaktır.

Çevresel ve Sosyal Etkiler

Projenin inşaat ve işletme aşamalarında çevresel etkilerin olması beklenmektedir. Projenin muhtemel etkileri genellikle yerel ölçekte, düşük ile orta büyüklükte fakat kısa vadeli olacaktır. Projenin inşaat aşamasındaki en önemli etkiler ÇSYP'de detaylı olarak verilmiştir.

Beklenen etkilerin yönetimi için bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) geliştirilmiştir. Bu planda uygulanacak izleme ve denetim faaliyetleri de tanımlanmıştır. Buna göre, projenin inşaat ve işletme aşamasında; arazi kullanımı, toprak ve jeoloji, hava kalitesi, gürültü, su kaynakları ve atıksu yönetimi, atık yönetimi, biyolojik çevre ve tabiat varlıkları, kültürel miras, iklim değişikliği, trafik yönetimi, çalışma, istihdam ve İSG uygulamaları, toplum sağlığı ve güvenliği, paydaş katılım faaliyetleri konularında ÇSYP'de belirlenen şartlara uygun olarak yönetilecektir.

Proje kapsamında hazırlanan ÇSYP ve PKP VASKİ resmi internet sitesinde yayınlanmıştır (<https://www.vaski.gov.tr/duyurular>). Bu ÇSYP'nin uygulamasından sorumlu ana kurum, projenin inşaatından ve işletme aşamalarından da sorumlu olan VASKİ'dir.

Çevresel ve Sosyal Etkileri Azaltma ve İzleme Planı

Proje kapsamında inşaat öncesi, inşaat aşaması ve işletme aşamaları için biyoçeşitlilik, kültürel miras, trafik, iş gücü ve akını, toplum sağlığı ve güvenliği, iş sağlığı ve güvenliği, paydaş katılım faaliyetleri, arazi kullanımı, doğal afetler, su kaynakları, atık ve atıksu, hava kalitesi, gürültü konularında etki azaltma önlemleri; kültürel mirasın korunması, trafik, çalışma koşulları, İSG tedbirleri ve acil müdahale yöntemleri, paydaşlarla iletişim, toprak kirliliği, doğal afetlere maruziyet, su kaynakları üzerindeki etkiler, atıksu, emisyon oluşumları, atık yönetimi, habitat kaybı, flora ve fauna, savunmasız gruplar, yüklenici yönetimi gibi konularda da izleme önlemleri belirlenmiş olup söz konusu önlemler ve izleme planı Proje için hazırlanmış ÇSYP'de detayları ile açıklanmıştır.

VASKİ

İLBANK
TÜRKİYE'NİN YAPICI GÜCÜ

MGS

Ek-N: PİT'in Power Point Sunusu

1

TÜRKİYE KAMU ve BELEDİYE YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJESİ
(KABYEP)
VASKİ 32 MWe Güneş Enerji Santrali Projesi
BİLGİLENDİRME SUNUMU
Nisan 2024

2

BİLGİLENDİRME SUNUMUNUN AMACI NEDİR?

- Proje aracı kimdir? Proje uygulayıcısı kimdir? Proje finansörü kimdir?
- Projenin beklenen faydaları nelerdir?
- Çevresel ve Sosyal çözümler nedir?
 - Ölçülebilir sosyal ve çevresel etkiler
 - İklim azaltıcı etkileri ve yalıtım stratejileri
- Paydaş Kabulü: Sürece nasıl dahil edilecektir?
- Sorular ve cevaplar (Proje ile ilgili soru, beklenti, görüş ve öneriler)

3

PROJE ARACI KİMDİR?
PROJE UYGULAYICISI KİMDİR?
PROJE FİNANSÖRÜ KİMDİR?

4

PROJE DANIŞMANLARI

5

PROJENİN AMACI VE FAYDALARI

KABYEP'in Amacı:

Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi (KABYEP), merkezi hükümet binaları ve belediyelere aktararak kamu sektöründe Yenilenebilir Enerji (YE) kullanımının yaygınlaştırılması için Türkiye Hükümetini desteklemeyi amaçlamaktadır. Proje, kamu tesislerinde dağıtılmış YE pazarının genişletilmesine katkıda bulunacak, ülkenin iklim azaltım taahhüdünü yerine getirmek ve enerji güvenliğini artırmak için sürdürülebilir enerji çözümlerini kullanma konusunda kamu sektöründe liderlik göstermesine yardımcı olacaktır.

6

Alt Projenin Amacı:

Bu proje ile VASKİ'nin toplam elektrik tüketiminin % 77'si karşılanacaktır. Yıllık 70.732 MWh üretimle ekonomiye katkıda bulunmanın yanı sıra, güneş enerjisi gibi yenilenebilir temiz bir enerji kaynağı sayesinde 43.839 ton karbon emisyonunu engelleyecektir. Üretilen enerji ölçeklendirilirse, yaklaşık olarak 29.000 hane için elektrik tüketimine eşdeğerdir.

75

VASKİ

İLBANK
TÜRKİYE'NİN YAPICI GÜCÜ

MGS

PROJENİN YERİ

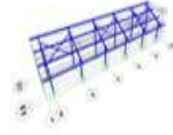

7

PROJE ÖZELLİKLERİ

Teknik Özellikler:

- Proje ile 545 Wp monokristal güneş paneli (1p Fotovoltaik Güneş Enerjisi Panellerinden oluşan Güneş Enerji Santrali) kurulumu gerçekleştirilecektir.
- Proje Ana Bileşenleri: 545 wp güçte 69.888 panel, 250 kw güçte 128 inverter, 2.500 kva güçte 13 adet transformator, 1600 kva güçte 2 adet transformator, 15 dağıtım paneli, 2 dağıtım merkezidir.

8

PROJE ÖZELLİKLERİ

Elektrik İletim Hattı (EİH):

- VASKİ 32 MW'e GES VEDAŞ tarafından verilen izinler doğrultusunda 2162 m uzaklıkta bulunan ENGLİL TM'ye bağlanacaktır. EİH güzergahı boyunca herhangi bir özel arazi bulunmamaktadır.
- Hattın kamu arazisinden geçmesi için ön izinler alınmıştır.
- EİH'nin tamamının yer altına alınması planlanmaktadır.

9

Proje Alanına Erişim Yolları:

10

İş Gücü Yönetimi:

- İnşaat ve montaj faaliyetleri sırasında 40, işletme sırasında 6 personel istihdam edilecektir.
- Konaklama ihtiyacının olması durumunda Van Büyükşehir Belediyesi Konuküvi kullanılacaktır.
- Ait projeye özgü Paydaş Katılım Planında açıklandığı ve İLBANK'ın Şikayet Politikası ile uyumlu olduğu şekilde çalışanlar için bir Şikayet Mekanizması oluşturulacak ve ait proje düzeyinde uygulanacaktır.

11

ÇEVRESEL VE SOSYAL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

ÇŞYP çalışmalarının amacı:

- Projenin çevresel ve sosyal risklerini ve etkilerini belirlemek ve değerlendirmek
- Etkilenen Topluluklara ve çevreye yönelik riskleri ve etkileri telafi etmek/dengelemek için bir azaltma hiyerarşisi benimsemek
- Etkili ve verimli bir şikayet mekanizması ve paydaş iletişimi oluşturmak

12

76

ÇEVRESEL VE SOSYAL ÇALIŞMALARIN KAPSAMI

13

PROJENİN AŞAMALARI

ŞİMDİYE KADAR YAPILAN ÇALIŞMALAR

• Çevresel ve Sosyal Danışmanlık Hizmeti

- Hava Kalitesi ve Çevresel Gürültü ölçümleri
- Saha Çalışmaları
- Kültürel Miras Çalışmaları
- Proje için inşaat ve işletme dönemlerinde oluşabilecek etkilerin belirlenmesi ve etkilerin azaltılmasına yönelik çalışmalar (Lakap edinilmesine yönelik çalışmalar); ÇSYP'nin hazırlanması
- Biyoçeşitlilik Çalışmaları
- Sosyo-ekonomik yapının belirlenmesine yönelik anket çalışmaları
- Payday Katılım Planı hazırlanması ve Şikayet Mekanizmasının kurulması iletilmesi.

BUNDAN SONRA YAPILACAKLAR

- Toplantıda ortaya çıkan görüş ve öneriler ile Dünya Bankası ve İLBAK'ın görüşleri olan yorumlarla oluşturulan ÇSYP'nin nihai hale getirilmesi
- Proje için inşaat ve işletme faaliyetlerinin hazırlanması, izlenmesi ve raporlanması amaçlı olarak yapılacak olan izleme çalışmaları
- ÇSYP'nin Dünya Bankası'na sunulmasını önce yapılan işleme ilişkin

14

ÇEVRESEL VE SOSYAL ÇALIŞMALARIN KAPSAMI

15

TOPRAK ORTAMI

16

SU VE ATIKSU YONETİMİ

17

KARASAL BİYOÇEŞİTLİLİK

18

HAVA KALİTESİ VE GÜRULTÜ

Olası Etkiler

- İnşaat faaliyetleri kaynaklı oluşacak olan toz ve gürültü

Alınacak Önlemler

- İnşaat sahaları tozlenmeye karşı döşenerek korunacaktır.
- Kullanılacak tüm araçların egzoz emilim oranları ve periyodik bakımından yapılacaktır.
- Gürültü seviyeleri düşük ekipman seçimine özen gösterilecektir.
- İnşaat faaliyetleri mümkün olduğunca gündüz saatlerinde yapılacaktır.
- İhtisaz işkâpliğinde gerçekleştirilecek iş faaliyetleri olacaktır.

VASKİ İLBANK MCS

19

TRAFİK

Olası Etkiler

- Proje için inşaat ve işletme aşamalarında gerçekleştirilecek olan nakliye faaliyetleri dolayısıyla yakın yerleşimlerde trafik yükünün artması

Alınacak Önlemler

- İnşaat yüklenicileri tarafından sağlanan taşıma araçlarının kapasite ve hız limitleri kontrol edilerek kullanılacaktır.
- Yollar ve diğer Altyapıya zarar vermemek için inşaatla ilgili tüm araçlar için bu konulara harcama yapılacaktır.
- Halkın rahatsızlığı / büyük sıkıntı yaşanması durumunda nakliye güzergahı ve programı konusunda bilgilendirilecektir.
- Proje trafiğinin henüz bir önceki planlanılan maddelerle karşılanabileceği değerlendirilecektir.

VASKİ İLBANK MCS

20

ATIK OLUŞUMU

Olası Etkiler

- Trafik
- Çevre kirliliği
- İnşaat alanındaki atıkların toplanması

Alınacak Önlemler

- Çöplerin ayrıştırılması ve ayrıştırılmayan atıkların ayrıştırılması için gerekli standartları ve yöntemleri uygulamaktır.
- Ayrıca, geçici depolama alanlarında depolandıktan sonra en geç 6 ay içerisinde transferi gerçekleştirilmelidir.
- Atık oluşumu, depolanması ve bertarafı ile ilgili tüm kayıtlar tutulacaktır.
- İçişleri, atık bertarafı için belirlenen standartları/bütçeleri/bütçeleri konusunda eğitilmiş ve tutulmuş olacaktır. Toprak temizliği yapılacaktır.

VASKİ İLBANK MCS

21

SOSYO-EKONOMİ

Olası Etkiler

- Trafik
- Çevre kirliliği, kullanım ve iş sağlığı ve güvenliği
- Toplum sağlığı ve güvenliği

Alınacak Önlemler

- Proje için çalışmaları alanın iş sağlığı ve güvenliği riskleriyle ilgili analiz ve değerlendirilerek alınacak önlemler olacaktır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında Proje için çalışanlara eğitimler verilecek ve tüm gerekli ekipmanları sağlanacaktır.
- Çalışanların ve diğerleri için Proje alanına giriş kontrolü bir şekilde sağlanacak ve ilgili kayıtlar tutulacaktır.
- Proje alanında bir Şikâyet Mekanizması oluşturulacak ve tüm Proje ile ilgili sorulara cevap verilecektir.
- Proje alanında trafik için edilmiş önlemler, ilgili trafik ayarları yapılacaktır. Proje alanındaki eğitimler yapılacaktır.

VASKİ İLBANK MCS

22

23

PAYDAŞ KATILIMININ ÖZEL HEDEFLERİ

- Proje boyunca dağıtılan ve ilgili paydaşlar ve diğer ilgili tarafların katılımını sağlamak ve sürdürmek için gerekli standartları ve yöntemleri uygulamaktır.
- Paydaşların projeye olan katılımını ve desteklerini sağlamak, beklentilerini ve kaygılarını gidermek için projeye katılımını ve çevresel ve sosyal (ÇSİ) konularına önemlerini bilgilendirmek için çalışmalar yapılacaktır.
- Paydaşların projeye olan katılımını ve desteklerini sağlamak için projeye katılımını ve çevresel ve sosyal (ÇSİ) konularına önemlerini bilgilendirmek için çalışmalar yapılacaktır.
- Paydaşların projeye olan katılımını ve desteklerini sağlamak için projeye katılımını ve çevresel ve sosyal (ÇSİ) konularına önemlerini bilgilendirmek için çalışmalar yapılacaktır.
- Paydaşların projeye olan katılımını ve desteklerini sağlamak için projeye katılımını ve çevresel ve sosyal (ÇSİ) konularına önemlerini bilgilendirmek için çalışmalar yapılacaktır.

VASKİ İLBANK MCS

24

25

26

HASSAS/DEZAVANTAJLI BİREYLER/GRUPLAR

Demografik / Hassas Bireyler / Gruplar	Sikası (Birey)	Kadın (Birey)	Kırsal (Birey)	Toplam
Hijyen ve sağlık uygulamaları hakkında bilgilendirme yapıldığı gruplar	3,350 kişi	200 kişi	2,150 kişi	5,700 kişi
Yaşlı bireyler	200 kişi	100 kişi	100 kişi	400 kişi
Engelli bireyler için hizmetler hakkında bilgilendirme yapıldığı gruplar	200 kişi	100 kişi	100 kişi	400 kişi
Fiziksel engelli bireyler	100 kişi	100 kişi	0 kişi	200 kişi
Kadın bireyler	200 kişi	100 kişi	100 kişi	400 kişi
Yüksek yaşlı bireyler (65 yaş ve üzeri)	100 kişi	0 kişi	100 kişi	200 kişi

27

28

29

PAYDAŞ KATILIMI: SURECE NASIL DAHİL OLABİLİRSİNİZ?

- Proje kapsamında bir şikayet bildirimine ilişkin olarak ilgili tarafların katılımı sağlanmalıdır.
- Proje ile ilgili bildirimlerin değerlendirilmesi, değerlendirme raporlarının oluşturulması ve bildirimlerin sonuçlandırılması için aşağıdaki kanallardan yararlanılmalıdır.

- Sikası Kanalı**
 - Ticari: www.vaski.org.tr
 - Yeni: +90 312 411 7111
 - Adres: The World Bank İstanbul Business Centre (SİTE) Kat: 21, 21A, 21B-1, 21B-2, 21B-3, 21B-4, 21B-5, 21B-6, 21B-7, 21B-8, 21B-9, 21B-10, 21B-11, 21B-12, 21B-13, 21B-14, 21B-15, 21B-16, 21B-17, 21B-18, 21B-19, 21B-20, 21B-21, 21B-22, 21B-23, 21B-24, 21B-25, 21B-26, 21B-27, 21B-28, 21B-29, 21B-30, 21B-31, 21B-32, 21B-33, 21B-34, 21B-35, 21B-36, 21B-37, 21B-38, 21B-39, 21B-40, 21B-41, 21B-42, 21B-43, 21B-44, 21B-45, 21B-46, 21B-47, 21B-48, 21B-49, 21B-50, 21B-51, 21B-52, 21B-53, 21B-54, 21B-55, 21B-56, 21B-57, 21B-58, 21B-59, 21B-60, 21B-61, 21B-62, 21B-63, 21B-64, 21B-65, 21B-66, 21B-67, 21B-68, 21B-69, 21B-70, 21B-71, 21B-72, 21B-73, 21B-74, 21B-75, 21B-76, 21B-77, 21B-78, 21B-79, 21B-80, 21B-81, 21B-82, 21B-83, 21B-84, 21B-85, 21B-86, 21B-87, 21B-88, 21B-89, 21B-90, 21B-91, 21B-92, 21B-93, 21B-94, 21B-95, 21B-96, 21B-97, 21B-98, 21B-99, 21B-100
- İBANK A.Ş.**
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
- Tüketici Şikayet Merkezi (TSMK)**
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
- Çevre ve Şikayetleri İzleme Merkezi (ÇSİM)**
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111
 - Banka Müşteri Hizmetleri (Sıkıyık Sorular İçin) +90 312 411 7111

30

PAYDAŞ KATILIMI: ŞİKAYET MEKANİZMASI GENEL AKIŞ ŞEMASI

Şekil E.1 Şikayet Akış Şeması

31

PAYDAŞ KATILIMI: SÜRECE NASIL DAHİL OLABİLİRSİNİZ?

32

TÜRKİYE KAMU ve BELEDİYE YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJESİ
VAN SU ve KANALİZASYON İDARESİ 32 MW GÜNEŞ ENERJİ
SANTRALİ PROJESİ

KATILIMINIZ VE İLGİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.

SORULAR, YORUMLAR VE GÖRÜŞLER

33

80

Ek-O: PİT Fotoğrafları

Ek-P: PİT Katılımcı Listesi

No	Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi VASKİ 32 MW GES Projesi İmza Listesi (İSİM ve SOYİSİM)	UNVAN	İMZA
1	Pelin Deniz YAZGITEKİ	MGS / İn. mdr. Yrd	
2	Faruk Akar	MGS / inşaatçı	
3	Hilal AYDIN	MGS / Çevre Mühendisi	
4	Ehmet KAVRİK	VASKİ / İnşaat Sorumlusu	
5	Selim FATHİ	VASKİ / İnşaat Sorumlusu	
6	Alihan AKKOC	VASKİ / İnşaat Sorumlusu	
7	Mehmet Can	VASKİ / İnşaat Sorumlusu	
8	Osman Seyit Çaldıran	VASKİ / Müh.	
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
26			
27			

Ek-R: PİT Soru Cevap Bölümünün Transkriptasyonu

Van Su ve Kanalizasyon İdaresi'nin VASKİ 32 MWe Güneş Enerjisi Santrali Projesi, Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi kapsamında finanse edilecektir.

Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), MGS tarafından İLBANK'ın Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) ve geçerli Çevresel ve Sosyal Standartlar (ÇSS'ler), Dünya Bankası Grubu (DBG) Genel Çevre Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Kılavuzları ve Sanayi Sektörü Kılavuzları ve Türkiye'de yürürlükte olan ulusal mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır. Bu çalışmalara ek olarak, ÇSYP'nin nihai hale getirilmesini takiben, 1 Nisan 2023 tarihinde saat 13.00'te bir Paydaş İstişare Toplantısı düzenlenmiştir.

1.1. Soru & Cevap Oturumu

Bu alt bölümde, Paydaş İstişare Toplantısı sırasında katılımcıların görüş, talep ve soruları ile bunlara ilişkin alınan cevaplar sunulmuştur. Detaylar aşağıdaki gibidir:

Soru 1:

Selim Şahin, Plan Proje Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanı, VASKİ: İzleme faaliyetleri ne kadar süre devam edecek, işletmeye geçince izleme faaliyetleri sonlanacak mı?

Cevap 1:

Hilal Aydın, Çevre Mühendisi, MGS: Projenin inşaat aşamasından itibaren günlük, haftalık ve aylık olmak üzere gerektiğinde günlük gözlemlere de dayalı izleme raporlamaları yapılacak olup Proje ömrü boyunca izleme faaliyetlerine devam edilecektir. Hazırlanmış olan ÇSYP'de Çevresel İzleme Tablosunda konu ele alınmıştır.

Soru 2:

Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığı, Teknik Personel: Proje alanında toplum sağlığı ve güvenliğine ilişkin ne gibi önlemler alınacaktır?

Answer 2:

Hilal Aydın, Çevre Mühendisi, MGS: Proje alanının etrafı tel çitlerle çevrilecek olup, kamera ile sürekli alan izlenecektir. Proje alanında bir idari bina oluşturulacak olup, güvenlik personeli istihdam edilecektir. Ayrıca, Proje alanını gösteren levhalar ulaşım yollarına yerleştirilecek ve Proje güzergahının kullanılması konusunda sürücülere gerekli trafik konulu eğitimler verilecektir.

Soru 3:

Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığı, Teknik Personel: Proje alanı olarak seçilen bölge verimlilik açısından uygun mudur?

Cevap 3:

Osman Özdamar, Enerji Mühendisi, VASKİ: Proje üretim verileri EPDK, küresel güneşlenme süresi ve PV SYST programı kullanılarak hesaplanmıştır. Van bölgesi güneşlenme süresi ile güneş enerjisi için en uygun bölge sıralamasında Türkiye'de ilk sırada yer almaktadır.

Soru 4:

Selim Şahin, Plan Proje Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanı, VASKİ: İstihdam konusunda yakın mahallelere öncelik mi verilmesi gerekmektedir?

Cevap 4:

Hilal Aydın, Çevre Mühendisi, MGS: Dünya Bankası, projenin gerçekleştiği bölgelerde istihdam yaratma hedefiyle hareket ettiğinden paydaş mahallelere öncelik verilmektedir.

Furkan Aksu, Sosyolog, MGS: Ayrıca istihdam sağlanacağı zaman muhtarları bilgilendirmeniz beklenmektedir.

Soru 5:

Aritma Tesisleri Dairesi Başkanlığı, Teknik Personel: Bahsettiğiniz bir verimlilik oranı var, kış sezonunda bu oran düşecek mi?

Cevap 5:

Osman Özdamar, Enerji Mühendisi, VASKİ: Elbette kış ve yaz arasında değerler farklı olacaktır ancak söz konusu oran ortalama bir değerdir. Dolayısıyla panellerin üzerinde zaten kar birikmeyecektir.

Ek-S: Online Şikayet Veritabanı Görselleri

The image displays a comprehensive online complaint management system. At the top, a list of complaints is shown with columns for status, date, and time. Below this, a detailed view of a complaint is presented, including a 'Bildirim Detay Paneli' (Complaint Detail Panel) with key metrics: 'Öngörülen Süre' (Estimated Duration) of 19 days, 'Çözülme Süresi' (Resolution Time) of 21:57:17, 'Toplam Süre' (Total Duration) of 2 days, and a 'Bildirim Puanı' (Complaint Score) of 96/100. The main content area shows the complaint details, including the customer's name, the nature of the complaint, and the resolution process. A dashboard below the details provides a high-level overview of the system's performance, with icons for 'Bildirim Sorgula' (Search Complaints), 'Gözetim İzle' (Monitoring View), and 'Görüşme Yap' (Contact). The dashboard also features a search panel, a complaint transfer panel, and a detailed view of a specific complaint with a 'Referans No' (Reference Number) and associated details. The interface is clean and professional, with a clear navigation structure and a focus on providing a transparent and efficient complaint resolution process.